

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. ostale i. grupe

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 287 (9289)

TRST, sredo, 10. decembra 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

Čakajoč na kongrese

Skoraj vsak dan beležimo številne izjave, resolucije in polemike o sedanjem negotovem političnem ravnanju. Govor teče predvsem okrog usode vlade Moro-La Malfa, o odnosih med strankami in v strankah, ki so do nedavnega predstavljale levo sredino, ki pa sedaj samo še živijo zato, ker trenutno ni nobene druge alternative. Čeprav se zdi, da se nič ne premika, se pa vsaka stranka zase pripravlja na spremembe po kongresih, ki so jih napovedali socialisti, demokristjani in socialdemokrati.

Pričakovati moramo torej, da bo prihodnja politična pomlad «vroča»: Prišlo bo do tistega odločilnega trenutka, ki ga velika večina pričakuje že od 15. junija dalje. Zato je treba vse to, kar se sedaj dela in govori v teh treh strankah, tolmačiti kot predkongresno delovanje. Res je sicer, da je položaj zelo razgiban, saj gre za važne dogodke in odločitve, ki jih morajo tri stranke v najkrajšem času sprejeti. Zato ne bo odveč, če pogledamo, kakšen je praznopravni položaj.

KRŠČANSKA DEMOKRACIJA: V tej stranki, ki je že 30 let na oblasti, se pojavljajo največje novosti po junjskem hude, volilnem porazu. Vzemimo za primer samo padeč «Anfanijeve utrde» in prihod na tajniško mesto čloneka, kot je Zaccagnini, ki tolmači danes politično linijo in vojo po velikih spremembah v stranki in v oblasti, da se postavi na noge stranka, ki bo v službi državljanov. Gre za prenovitev KD, da bo sposobna tolmačiti nove stvarnosti v luči ljudskih katoliških tradicij, ki še obstajajo, čeprav jih je stranka s svojim dosedanjim delovanjem precej zasenčila. V resnici Zaccagnini ne dela nič novega: razumel je, da je treba stranko spremeniti. Razumel je tudi, da Italijani ne morejo več prenašati sistema, ki je spremenjal manj kot 40 odstotkov volilnih glasov v dobrih 80 odstotkov oblasti.

Najbolj viden znak krize, ki pretresa krščansko demokracijo, je v razsuli notranjih struj, začeti z odporom skupine petajstih proti Panfaniju, ki je zapustila aretinskogovora usodi. Razkrasja se tudi do nedavno najmočnejša struja v stranki, dorotejska, z odhodom Rumorja, Tavanijsa, Gullotti in mnogih drugih, ki so zapustili Piccolija. Razbila se je enotnost med Andreottiem in Colombom, saj se slednji sedaj približuje stališčem tajnika Zaccagninija. Skratka, se celotna stara demokratska struktura ruši, čeprav še ne obstaja nova večina v stranki. Obstaja pa med članstvom močan zagon, ki stremi po obnovitvi in ki vidi v Zaccagniniju upanje, da se bodo ta stremelja uresničila. Toda boj ni lahek, zlasti če, če se upoštevajo, kako močno so zasirane stare nazadnjaške stranske struje na oblasti.

SOCIALISTIČNA STRANKA: Po volilnem uspehu 15. junija, ki je dal zagona slavi, ki stremijo po enotnosti stranke, pretresajo PSI pred vsedržavnim kongresom, notranja nesoglasja, ki se nanašajo predvsem na stališče, ki ga bo treba zavzeti do komunistične partije.

Na eni strani imamo ljudi, ki bi hoteli obnoviti veliko levico, kar je seveda pogojeno strategiji leve alternative, ki pa je v nasprotju s stremeljem komunistične partije po zgodovinskem kompromisu; po drugi strani pa vlada zaskrbljenost, da bi stranka, ki je tradicionalno organizacijsko šibka, komunistični organizacijski aparat popolnoma zmel. Iz tega se porajajo svobodnjaška stališča, zlasti v avtonomistični struji, kot je primer poslanca Fortune, ki bi hotel pridružiti stranki radikalce. Po drugi strani pa imamo poslanca Mancinija, ki ne prenaša procesa enotnosti v stranki, ker ga pušča ob strani in goni naprej zahtevo po takojšnji vladni krizi, čeprav je treba to njegovo stališče v resnici tolmačiti bolj za potezo notranjega pomena, kot pa željo, da bi tezično prišlo do krize vlade, ki kljub vsemu ima še podporo De Martinia in z njim precejšnje večine stranke.

SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA: V tej stranki je položaj bolj enostaven, saj kriza ni več samo v notranjosti, temveč je prišla tukaj tudi na zunaj. V zadnjih mesecih je mnogo članov zapustilo stranko in se bodo prej ali slej vključili v PSI. V notranjosti pa je zelo znatno, da je na zadnji seji centralnega komiteja politični tajnik Tanassi dejansko zgubil večino. Zapustili so ga med drugimi njegovi namestnik Nicolazzi, bivši tajnik Orlandi, Saragat pa močno nasprotuje njegovi politiki in poudarja ljudski in levi značaj socialdemokracije. Zdi se torej, da so Tanassijevi dnevi šteti. Njegovo usodo pa bo skoraj gotovo zapečatil prihodnji kongres.

Takšna je slika danes treh omenjenih strank: kaj se bo zgodilo po treh kongresih? Težko je preokrovati. Gotovo pa je, da se bo za italijansko politiko začelo popolnoma novo obdobje.

MARIO DEZMANN

NA POBUDO TAJNIŠTVA FEDERACIJE CGIL, CISL IN UIL

SINDIKATI SO V BRZOJAVKI MORU ZAHTEVALI ZAMRZNITEV ODPUSTOV

Pismo ministru Torosu za reformo pokojninskega sistema - Danes v Neaplju začetek sindikalne konference o problemih Juge

RIM, 9. — V brzojavki ministrskemu predsedniku Moro je tajništvo federacije CGIL, CISL in UIL zahtevalo «vsaj začasno zamrznitev ali suspendiranje» procedur za prijme podjelji in odpustov s strani delodajalcev. Samo na ta način — menijo sindikati — bo program industrijske preobnove imel potrebno verodostojnost med delavci in v javnem mnenju.

Federacija poudarja tudi, da bi morebitne enostranske pobude o zapiranju obratov ali o odpustitvah imele negativne posledice za naloge, ki bi bila poverjena ministru za industrijo Donat Cattinu, da namreč prouči sindikalne spore v zvezi z odpusti v nekaterih velikih podjetjih, kot so Montedison, Pirelli, Singer, Innocenti, August, General Instrument in Harri's moda.

Za to pobudo se je tajništvo federacije domnilo na današnjem sestanku, na katerem so proučili gospodarski položaj ter govorili tudi o jutrišnji neapeljski konferenci ter o stavki in veliki manifestaciji, ki bo v Neaplju 12. decembra. Zadnji del seje pa je bil posvečen pregledu sindikalnih sporov državnih in polidržavnih službenec ter uslužbenec krajevnih ustanov, ki bodo jutri stavkali ves dan. Tajništvo federacije se bo 15. decembra sestalo s sindikalnimi predstavniki vseh kategorij javnih uslužbenec, da bi skupaj proučili razloge sindikalnih sporov.

JUGOSLOVANSKI ZUNANJI MINISTER V MOSKVI

KONČANI POGOVORI MINIĆ - GROMIKO

V ospredju odnosi med Jugoslavijo in Sovjetsko Zvezo

MOSKVA, 9. — Danes so se končali uradni jugoslovanski - sovjetski politični pogovori. Podpredsednik jugoslovanske vlade in zvezni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić in sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko sta skupaj s sodelavci obravnavala najbolj aktualna mednarodna vprašanja, ki so obsegala široko paleto, poleg tega pa sta v zvezi s večeršnjimi pogovori objavila izjave, v katerih sta poudarila, da so pogovori potekali v prijetni in konstruktivni atmosferi. Minić je izjavil, da so pogovori potekali v prijetni in konstruktivni atmosferi, da so pogovori potekali v prijetni in konstruktivni atmosferi, da so pogovori potekali v prijetni in konstruktivni atmosferi.

V krogih delegacij poudarjajo, da so se pogovori danes nadaljevali v vzdušju odkritosti. Posebno pozornost so namenili splošnim razmeram v Evropi in možnostim za nadaljnji razvoj idej in uresničevanje načel evropske konference o varnosti in sodelovanju. Pri tem so posebej naglasili vlogo in pomen Jugoslavije kot države gostiteljice naslednjega evropskega sestanka leta 1977, prvega po helsinki konferenci.

Minić in Gromiko sta posebno pozornost razpravljala o stanju na Bliznjem vzhodu, ki sta ga ocenila kot nevarno. Obe strani sta potrdili svoja stališča, po katerih je rešitev krize nemogoča, če se izraelska vojska ne umakne z zasedenih arabskih ozemelj, če ne priznajo zakonitih pravic arabskega naroda Palestine, včevši njegovo pravico do lastne države, in če se ne zagotavlja obstoj in samostojni razvoj vseh držav na tem območju. V pogovori sta poudarila tudi potrebo po nadaljnjem angažiranju varnostnega sveta Združenih narodov v iskanju celovite rešitve bliznjevzhodne krize.

Jugoslovanski in sovjetski zunanji minister sta izmenjala tudi mnenja o položaju v Angoli. Opozorila sta na nevarnost tujega vmešavanja ter zlasti na nevarnost akcij plačancev iz južnoafriške republike ter vmešavanja v angolske zadeve prek najemnikov sploh. Poudarila sta potrebo po podpori zakoniti vladi Angole v ohranitvi neodvisnosti in oblikovanju pogojev za mir in neodvisen razvoj le novoosvajene afriške države.

Zvezni tajnik Minić je izjerno govoril o sedanjih dejavnosti nevarnosti držav ter o jugoslovanskih ocenah in pogledih v zvezi s peto konferenco voditeljev nevarnosti sveta, ki bo prihodnje leto v Colombu. Minić je podčrtal rastočo vlogo nevarnosti držav v reševanju in prigraditvi enakopravnih odnosov med narodi. V pogovori so poudarili, da Sovjetska zveza pozitivno ocenjuje krepitev vloge nevarnosti držav v sodobnih mednarodnih odnosih.

Ob koncu sklepnih pogovorov sta obe stranki posebej poudarili, da sta zelo zadovoljni s pogovori, zlasti zaradi tega, ker so bili zelo vsebinski, odkriti in izjerno in ker so omogočili obravnavo vseh vidikov medstranskih odnosov in aktualnih mednarodnih vprašanj, za katera se zanimata obe stranki. Ugovorili so za koristnost takšnih srečanj in izrazili pripravljenost, da se nadaljujejo tudi v prihodnje.

Danes seja vodstva PSI

RIM, 9. — Problem vlade je glavna točka na dnevnem redu zasedanja vodstva PSI, ki se bo sestalo jutri zjutraj, da bi poslušalo poročilo tajnika De Martina. Razprava o tajniškem poročilu bo nato trajala do četrtega.

De Martino bo v svojem poročilu, kot se je zvedelo v rimskih socialističnih krogih, podal izjerno sliko sedanjega političnega in gospodarskega položaja ter bo govoril tudi o pripravah na vsedržavni kongres, ki bo od 1. do 8. februarja. Glede političnega položaja in odnosa do Moroove vlade bo De Martino v svojem poročilu upošteval kritične pripombe Mancinija, ki se je zavzel za takojšnje odprte vladne krize, no drugi strani pa bo tudi poudaril nujnost prevrednega zadržanja stranke, ki mora stimulirati vladno zahtevanje točnih odgovorov in s predlaganjem konkretnih rešitev bistvenih problemov na političnem in gospodarskem področju.

Tajnik PSI bo se posebno opozoril na nevarnost nepopravljivih razkolov, ki bi nujno privedli do predčasnih volitev.

Sicer pa bo De Martino obravnaval vse probleme na dnevnem redu, od vladnega srednjeročnega programa do odnosov s sindikati, od splava do RAI-TV.

Medministrski sestanek o srednjeročnem načrtu

Minister Colombo bo danes poročal parlamentu

RIM, 9. — Predsednik vlade Moro je zvečer v palači Chigi predsedoval medministrskemu sestanku, ki je bil posvečen vprašanju v zvezi s srednjeročnim programom, ki ga je pripravila vlada. Ta program bo zakladni minister Colombo jutri orisal v komisijah za proračun in načrtovanje obeh zbornic. Sestanka so se poleg podpredsednika vlade La Malfa udeležili tudi ministri Colombo, Donat Cattin in Morlino.

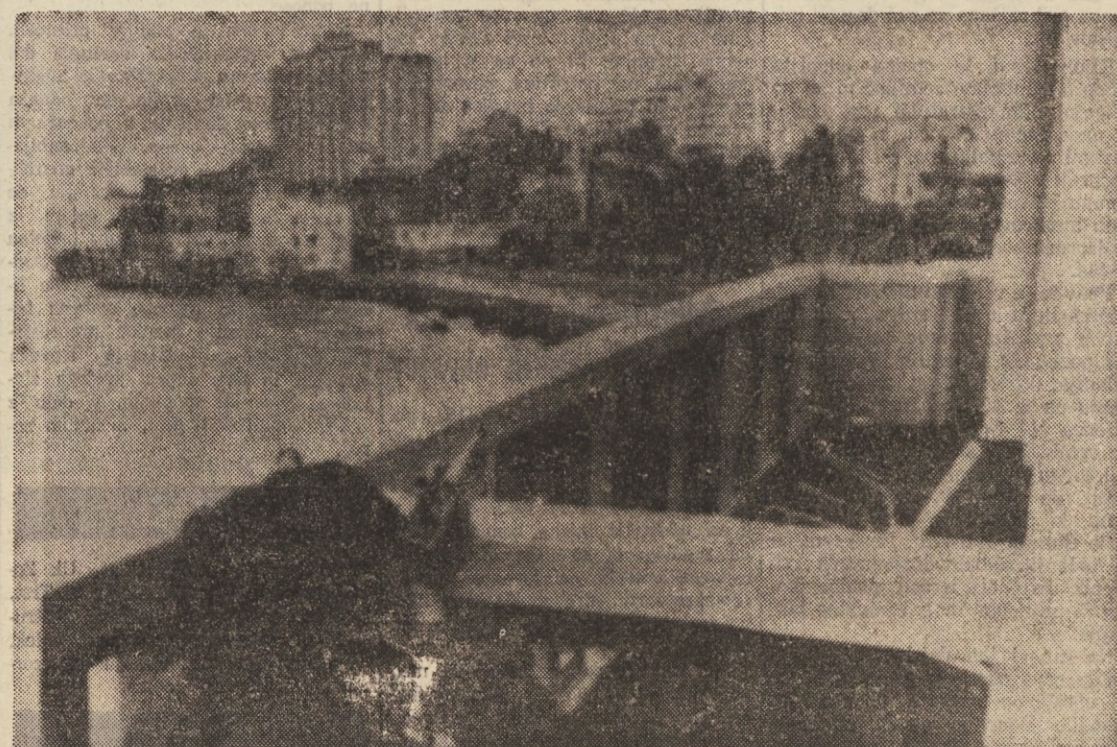
Brežnjev na kongresu poljske partije

VARŠAVA, 9. — V okviru sedmega kongresa poljske združene delavske partije je generalni tajnik KP SZ Leonid Brežnjev danes imel daljši posej, v katerem je obravnaval predvsem enotnost socialistične skupnosti in dejavnost sil, ki jo skušajo spodbuditi.

Ob robu kongresa je bil na dnevnem redu tudi sestanek predsednika, ki ga voditelj komunističnih partij SZ, Mongolije, Bolgarije, Vzhodne Nemčije, Madžarske, Češkoslovaške in Poljske.

NAJMANJ 180 SMRTNIH ŽRTEV V ZADNJIH DVEH DNEH SPOPADOV

V Bejrutu besni državljanska vojna

BEJRUT, 9. — Spopadi v libanonskem glavnem mestu se še niso poglobili. Še več, v zadnjih urah so poslegli oboje: oddelki libanonske vojske ter preganjeni muslimanske gerilce iz hotela Phoenixa, nakar so skušali izprazniti tudi bližnja hotela Holiday Inn, v katerem so se zabarikadirali desničarski falangisti in St. George, ki ga nadzoruje skupina muslimanov. Kot kaže je nastop vojske bil predvsem notranji ministru Chamoun, znan desničar, proti pa predsednik vlade Karam. Kot kaže, je stališče Chamouna, da je prevladalo, kljub nasprotovanju vse levice, ki se dobro zaveda, da so častniki povečini desničarsko usmerjeni.

V prihodnjih dneh bi moral zasedati vsedržavni kongres, za kar je dal pobudo predsednik republike Frangie. Med tem časom pa so ga spričo zadnjih dogodkov prelomili. Politične oblasti so se vedno neizogibno, da bi prevzele nadzorstvo nad čedalje hujšim položajem, ki ga državljanska vojna praktično dosega svoj vrhunec.

V zadnjih dneh je bilo tako na strani levčarsko usmerjenih muslimanov, kot na strani desničarskih kristjanov dokajšnje število mrtvih in ranjenih. Uradno poročilo trdi, da so v zadnjih dveh dneh zabeležili kar 180 smrtnih žrtev in vsaj 300 ranjenih. Podatki pa so odločno nepopolni, saj ležijo na ulicah Bejruta številna trupla, ki jih nihče ne more pokopati. Prav tako je težava položaj ranjenec, ker so rešili ni avtomobil priljubljen tarča oostrostrelcev, ki jih na strehah bejrutskih hiš kar mgolj.

Položaj je izredno nevaren tudi v tistih mestnih četrtih, v katerih ni neposrednih spopadov med obema nasprotnima stranima. Radio Beirut je poročal vse prebivalstvo, naj ne zapušča svojih domov. Pri tem pa naj omenimo, da je prejšnjo noč padlo nekaj topovskih granat in min iz minometov tudi na tiste mestne predele, ki so odaljeni od «fronte».

(Na telefot ANSA-UIPI: pripadniki muslimanskih levčarskih skupin na straži na balkonu hotela St. George v Bejrutu. Visoko poslopje v ozadju je še nedokončan hotel Hilton).

PRVI DAN OBISKA DEŽELNE DELEGACIJE V SR SLOVENIJI

Že v prvih pogovorih velik poudarek na najširši zaščiti naše skupnosti

Predsednik izvršnega sveta SRS Marinc in predsednik dežele F-JK Comelli v zdravicah in uradnih pogovorih poudarila skupno željo in nujnost, da se brez vsakega odlašanja v celoti uresniči sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Obisk pri ljubljanskem županu Koviču — Obisk poteka v vzdušju medsebojnega prijateljstva

Srečanje med predsednikoma Comellijem in Marincem. (Foto Pavonello - Videm)

NA OSNOVI RESOLUCIJE KPI IN PSI

Videmska pokrajina bo priredila konferenco o etničnih skupinah

Vse stranke ustavnega loka so uradno priznale obstoj Slovencev v videmski pokrajini. Zanimivi posegi komunistične Petričiča, socialistične Tiburzia in demokristjanske Chiabudinija

(Od našega posebnega dopisnika)

VIDEM, 9. — Videmski pokrajinski svet je na današnji dolgi seji skoraj soglasno odobril resolucijo o sklicanju manjšinske konference, na kateri bodo proučili položaj slovenske, ladinske, furlanske in nemške etnične skupine. Za resolucijo so glasovali svetovalske skupine vseh strank ustavnega loka, vzdržali pa so se misovci. Pokrajinski svet je glasoval o treh resolucijah, ki jih je združil v eno samo: prvo resolucijo sta predložili svetovalski skupini KPI in PSI in se nanaša na obstoj ter na priznanje slovenske narodnostne skupnosti v videmski pokrajini ter na sklicanje konference v tej zvezi. Drugo resolucijo so med današnjo sejo predložili svetovalski KPI, obravnava pa položaj in probleme Furlanov. Končno so tretjo resolucijo predložili svetovalski KD, PSDI in Furlanske gibanja in predvideva sklicanje konference, ki bo poleg Slovencev obravnavala tudi Furlane in Nemce ter njih vprašanja.

Kot vidimo, se je med razpravo debata razširila in se je s tem tudi nekoliko zvedel odnos ter vsebina predlagane konference. Vendar pa ostane zelo važno bistveno dejstvo, da je videmski pokrajinski svet privrklrat v zgodovini z uradnim aktom nesporno priznal obstoj slovenske narodnostne skupnosti v videmski pokrajini.

Prvo resolucijo smo že objavili v našem listu. V resoluciji, ki je bila prav tako kot prva skoro soglasno odobrena in ki so jo podpisali svetovalski KD, PSDI in Furlanske gibanja, so našeta nekatera konkretna vprašanja v zvezi s konferenco. Tako je v tej resoluciji rečeno, da bo pokrajina obudnik pokrajinske konference, ki naj ugotovi, kakšna politično-upravna akcija je najbolj ustrezna za čim širše ovrednotenje posameznih skupin, da se ji omogoči na enakovredni ravni razvoja in napredka na celotnem področju pokrajine.

Poleg tega so sklenili, da bodo ustanovili sedemčlansko pokrajinsko komisijo, ki bo tudi s pomočjo strokovnjakov določila način in čas sklicanja konference in ki bo sklenila konference in ki bo sklenila konference organizirala.

Razpravo je pričel slovenski po-

pravni osnovi razvoj in napredek na celotnem področju pokrajine.

Poleg tega so sklenili, da bodo ustanovili sedemčlansko pokrajinsko komisijo, ki bo tudi s pomočjo strokovnjakov določila način in čas sklicanja konference in ki bo sklenila konference in ki bo sklenila konference organizirala.

Razpravo je pričel slovenski po-

Marcelino Camacho danes pred sodnikom

MADRID, 9. — Marcelino Camacha so danes v prvih popoldanskih urah odpeljali na sodišče, kjer ga bo zaslišal preiskovalni sodnik političnega sodišča. Kot znano so španske oblasti spustile Camacha iz zaporov v nedeljo, 30. novembra, naslednjo nedeljo navsezgodaj pa ga je policija spet aretirala, medtem ko je kupoval jutranje časopise. Skupaj z znanim sindikalistom so policiji Juana Carlosa aretirali duhovnika delavca Francese Garcia Salvaja, ki so ga tudi pred časom spustili iz zaporov, potem ko so ga proglasili pomilostitev. Frankistično sodišče ju obtožuje nasilnih dejanj, zaletitev varnostnih organov (Salve je namreč rekel političnemu kapetanu, da je «morilec») ter hujškanja in prevratniških dejanj.

Sodišče bo po vsej verjetnosti jutri objavilo svoj sklep, za sedaj pa je civilni guverner Madrida obsodil duhovnika na plačilo 200 tisoč peset globe. Ker Salve verjetno globe ne bo hotel plačati, bodo to kazni spremenili v dva meseca zaporov.

Camachov odvetnik Ruiz-Gimenez je med tem časom naslovil na oblasti vrsto prošelj, da bi sindikalnega predstavnika spet spustili na svobodo, tudi zaradi njegovega zdravstvenega stanja, saj je Camacho hudo bolan na sru. Doslej niso na njegove zahteve dali nobenega odgovora.

krajski svetovalec, izvoljen na kandidadni listi KPI Petričič, ki je v obsežnem in utemeljenem govoru orisal položaj Slovencev. V imenu socialistov je spregovoril načelnik skupine Tiburzio, sopodpisnik prve resolucije. Nato pa so spregovorili inž. Chiasola (KD), Comini (Furlanske gibanje), Napoli (PSDI), Pelizzoni (KPI), Chiabudinija (KD), razpravo pa je zaključil predsednik Turrello. O nekaterih posegih bomo še podrobneje poročali.

Razpravo v videmskem pokrajinskem svetu je pozornost poslušala številnejša skupina prebivalcev. Na diških dolin, duhovnikov, vidnejših predstavnikov kulturnih društev, ki so bili zadovoljni z rezultatom, saj je bil prvič uradno priznan obstoj slovenske narodnostne skupnosti v videmski pokrajini.

BOGO SAMS

(Od našega posebnega dopisnika)

LJUBLJANA, 9. — Danes je prišlo v glavno mesto Slovenije na tridnevni uradni obisk odposlanstvo deželne vlade Furlanije-Juljske krajine, ki ga vodi predsednik odv. A. Comelli in ki ga sestavljajo podpredsednik deželne odbora in odbornik za načrtovanje in proračun F. De Carli ter odborniki za finance in splošne zadeve S. Coloni, za promet G. Cociani in za industrijo in trgovino N. Stopper ter načelnik kabineta predsednika deželne odbora dr. F. Ricchetti. Odposlanstvo je prišlo v Slovenijo, kjer se bo mudilo še jutri in pojutrišnjem, na povabilo predsednika izvršnega sveta republike skupščine Andreja Marince.

Ob vstopu na ozemlje Slovenije na mejnem prehodu pri Fernetičih so odposlanstvo dežele Furlanije-Juljske krajine pozdravili predstavniki republiškega ministrstva za informacije, ki so nato spremljali goste do Ljubljane. Tu se je delegacija na sedežu izvršnega sveta skupščine SR Slovenije sestala s predsednikom Andrejem Marincem in z njegovimi ožjimi sodelavci. Prisotni so bili podpredsednik IS skupščine Rudi Činčič, član izvršnega sveta in republiški sekretar za urbanizem inž. Boris Mikoš, član izvršnega sveta in republiški sekretar za mednarodno sodelovanje Marjan Osojnik, članica izvršnega sveta in predsednica republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje Ela Urih, predsednik komiteja za ekonomsko odnose s tujino v izvršnem svetu Jernej Jan, delegat SR Slovenije v zboru republik in pokrajin v zvezi s skupščini Dušan Čehovin in direktor strokovne službe republiške skupnosti za ceste inž. Lojze Blinčič. Prisoten je bil tudi generalni konzul SFRJ v Trstu tov. Ivan Renko.

Predsednik A. Marinc je izrekel gostom dobrodoščilo in izrazil priporočanje, da bo obisk znatno prispeval k nadaljnjemu izboljšanju odnosov med Slovenijo in Furlanijo-Juljsko krajino zlasti v novem vzdušju, ki ga je vzpostavil nedavno podpisani sporazum med Italijo in Jugoslavijo.

Predsednik Comelli se je zahvalil za topel sprejem in naglasil, da je bil obisk dogovorjen že pred časom in da je pozneje prišlo do njegove odločitve, vendar pa da so se vsa ta časa prijateljski odnosi med sosednjo deželama nadaljevali, danes pa te zanje dana še širša osnova, tako da se bodo ti odnosi v prihodnje nedvomno še občutno izboljšali in korist obih sogovornikov.

Po pozdravnih nagovorih, katerim so prisostvovali tudi časniki, sta delegaciji začeli uradne razgovore, ki so zajeli predvsem najpomembnejša italijansko-jugoslovanska vprašanja, pri čemer je prišla do izraza skupna želja in nujnost, da se Slovenija in Furlanija-Juljska krajina kot najbolj zainteresirani deželi zavzemata brez vsakega odlašanja za njegovo uresničitev. S »razumom odprta« namreč vrsto problemov, zlasti gospodarske narave, ki so ne le skupnega interesa za obe sosedniji, temveč celo v skrajni reži. To na zahteva tudi skupno prenevanje in iskanje najboljših možnih rešitev. Sem sosednja zlasti načrtovanje proste industrijske cone na Krasu in ustreznih prometenih struktur, vzpostavitev sodelovanja med strankami, načrtovanje sodobnih cestnih zvez med Slovenijo in Furlanijo-Juljsko krajino, posegi gospodarske narave, prilagoditev obmejnih sporazumov, varstvo okolja, dostop do energijskih virov (metan) in druge pobude s tega področja. Končno spada sem tudi vprašanje italijanske manjšine v Sloveniji in slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini. V zvezi z našo narodnostno skupnostjo v Italiji so člani deželne odposlanstva opozorili, da gre za vprašanje, ki ni v nestrainosti dežele, vendar da namreč deželna urrava nastopiti pri osrednjih organih v Rimu, da bi slednji sprejeli tudi na tem področju tiste ukrepe, ki so potrebni zato, da se bo najmočnejši meddržavni sporazum lahko začel izvajati vzporedno v vseh točkah in torej tudi v tistih členih, ki se nanašajo na manjšinska vprašanja.

Pred zaključkom razgovorov so sestavili tri delovne skupine, ki bodo na posebnih ločenih sejah v četrtih dopolne poglabile posamezna vprašanja; ena skupina se bo posebej ukvarjala tudi z manjšinsko problematiko.

Deželno odposlanstvo je nato obiskalo predsednika skupščine mesta Ljubljana inž. Toneta Koviča, medtem ko so bili časniki gostje pri podpredsedniku skupščine SR Slovenije Benju Zupančiču in referentu za odnose s tujino Edu Branjniku. Člani deželne delegacije so se pozneje udeležili kosila, ki ga je v veliki dvorani izvršnega sveta priredil predsednik Marinc. Med zdravico je Elio Fornazarić

(Nadaljevanje na 6. strani)

SREČANJE PREDSTAVNIKOV KONZULTE Z ŽUPANOM

Občina gluha za predlog prebivalstva glede namestitve openskega pokopališča

Vztrajanje pri načrtu za gradnjo pokopališča na zasebnih zemljiščih

Tržaški župan Spaccini je včeraj popoldne sprejel predstavništvo rajske konzulte za vzhodni Kras, ki mu je obrazložilo vrsto še neresenih problemov ter ga seznanilo z raznimi predlogi za njihovo rešitev. Osnovno vprašanje, zaradi katerega je konzulta zaprosila za to srečanje, pa je bilo vprašanje gradnje novega pokopališča na Opčinah. Sedanje opensko pokopališče že dolgo ne zadostuje več naraščajočim potrebam. Položaj postaja v zadnjem času naravnost kritičen. Na večkratno posredovanje krajevne konzulte in openskega prebivalstva samega, je občinska uprava v avgustu izdelala načrt za gradnjo novega pokopališča na vinkuliranem ozemlju nekje med pokrajinsko cesto, ki vodi k mejnemu prehodu pri Fernetičih. Načrt je konzulta že istega meseca proučila ter na zahtevo zainteresiranega prebivalstva predlagala občinski upravi, naj bi načrt spremenila le v toliko, da bi bodoče pokopališče stalo na južarskih in ne na zasebnih zemljiščih, seveda vedno v okviru vinkuliranega ozemlja.

Odgovora na ta predlog ni bilo, kar je narekovalo konzultu zahtevo po srečanju z županom, ki je včeraj obrazložil, da je načrt že v rokah deželnega tehničnega odbora, ki ga je že načelno odobril, a čaka le še na mnenje pokrajinskega zdravstvenega urada. Župan je tudi zagotovil, da bi morala občina na ta način že v januarju dati na dražbo gradbeno dela. Seveda pa, kot se običajno dogaja, občinska uprava ni upoštevala omenjenih predlogov konzulte in krajevnega prebivalstva.

RAZGOVOR PREDSTAVNIKOV ŠK KRAS Z OBČINSKIMI UPRAVITELJI

Zelo občutno pomanjkanje občinske dvorane-telovadnice

Župan in podžupan zgoniške občine izrazila vse priznanje in obljuba nadaljnje prizadevanje občinske uprave

V preteklih dneh je župan s članom odbora sprejel na občinskem sejo predstavništvo občinskega odbora ŠK Kras, ki deluje na območju zgoniške in repenabrske občine. Predmet podrobne obravnavanja in temeljite diskusije je bilo delovanje ter problematika tega športnega društva.

Župan Josip Guštin je izrazil zadovoljstvo zaradi tesnih stikov in podčrtal razpoložljivost občine, da v mejah svojih možnosti zadovolji zahtevam športnega krožka, ki je eno izmed vodilnih zamejskih slovenskih društev in pri katerem se izživlja dober del domačih mladine. Zelo pozitivno je ocenil združevanje sil in naporov (prestop SD Olimpije iz Gabrovca v Kras in razširitev športne dejavnosti tudi na repenabrsko občino), kar je gotovo poročilo za še trdnješe in podnejšje športno delovanje.

Predsednik Krasa V. Kocman in odborniki društva Z. Simoneta sta v vseh podrobnejših orisala pomanjkljivosti in se neresena vprašanja,

s katerimi se dnevno ubadajo in sodelujejo domači športni delavci. Občutno je pomanjkanje ustreznih prostorov, ki bi služili za shranjevanje materiala za izvršitev del, ki bi ne koristila le športnikom, temveč bi bila v blaginjo vseh občanov. Izredne važnosti je problem doraščajoče mladine, ker sedaj v šolskem in zadostila potrebam po športno-kulturnem izživljanju občanov. Med drugimi zahtevami naj omenimo nujnost izbire občinskih poti za uresničevanje programirane trim-steze (mora biti dokončana v letu 1976, ko bo Kras praznoval 15-letnico svojega obstoja) za rekreacijsko dejavnost ter ureditev prostora in igrišča za nogometne treninge v Gabrovcu.

Župan J. Guštin in podžupan B. Simoneta sta odgovorila na razna vprašanja in objasnili stališče občine ter zavzelo za reševanje navedene problematike, kar se je že doslej izjavljalo in je tudi ena izmed glavnih obvez novе uprave. Vendar pa ima s finančnega vidika uprava

izgovarjajoč se z dejstvom, da južarska zemljišča, ki jih predlagajo Openci, niso primerna za ta namene. Ob tem se poraja dvom, da pristojni občinski organi niso poglobljeno proučili omenjenega predloga, ali pa prvotnega načrta niso hoteli spreminjati. Župan Spaccini je vsekakor zagotovil, da bo občina še enkrat proučila predlog ter dala dokončen odgovor o gradnji openskega pokopališča prihodnji teden.

V nadaljnjem razgovoru z županom so predstavniki konzulte načeli še vrsto drugih vprašanj. Med temi vprašanji občinskega centra, za gradnjo katerega se je občina že obvezala, ki pa bi ga lahko začasnó

NA POBUDO KMEČKE ZVEZE

VAŽEN POSVET Z JUSARJI O PROSTI CONI NA KRASU

Potreben enoten nastop in sodelovanje

Na pobudo Kmečke zveze so se v soboto sestali na Opčinah predstavniki jesarjev in južarskih odborov z Opčin, od Banov, iz Trebe, Gropade in Bazovice na posvet o bodoči prosti coni na Krasu. Tajnik Kmečke zveze Lucijan Volk je obrazložil, kaj misli napraviti KZ za zaščito interesov prizadetih, in sicer najprej za zbiranje potrebne dokumentacije, podatkov o razsežnosti cone, lastništvu zemljišč itd. Medtem pa je KZ že zaprosila za razgovor z vodstvom ustanove EZIT

Na sestanku so sklenili, da se bodo vzdrževali stiki za medsebojno obveščanje med KZ in odbori jesarjev ter vami, da se vsa zadeva dobro preuči, prepreči morebitne spekulacije ter da se doseže enoten nastop vseh prizadetih, tako da bo škoda čim manjša s čim večjo protivrednostjo.

Zato je potrebna enotnost s sodelovanjem vseh tistih, ki lahko kakorkoli pomagajo. Ko bo Kmečka zveza zbrala potrebne podatke, bo spet sklicala širši sestanek.

GORIŠKI DNEVNIK

POUDARJENO NA OBČNEM ZBORU

Doslej je zadružna klet v Krminu uspešno opravila svoje delovanje

Na pomoč ji bo s finančnim posojilom priskočila deželna uprava Zadruga je našla kupce v glavnem v zadržni trgovski mreži

Veliko zanimanje je vladalo med člani krminske zadružne kleti za občni zbor, na katerem so izvoljeni zastopniki predložili proračunske številke, ki zanimajo vsakega včlanjenega vinogradnika. Šlo je namreč za prve finančne ugotovitve začasnega dela te kleti, ki je bila zgrajena pred kratkim s finančno pomočjo deželne ustanove za razvoj kmetijstva ERSa. V letošnjem marcu so v kleti namestili tudi napravo za vstekljenje vina. V finančnem letu, ki se je zaključilo 31. julija, so prodali vina v vrednosti 370 milijonov lir. V kratkem bodo popolnoma izplačali članom grozdje, ki so ga ti dali v jeseni 1974, prav tako pa bodo pričeli dajati predjume za grozdje, ki so ga kmetje prinesli to jesen.

Vino prodajajo v glavnem po zadržni trgovski mreži. Med dobrih klientov imajo tržaške Delavske zadruge, Coop Italia iz Portonova, vsedravniki konzorcij trgovcev na drobno CONAD. Vino prodajajo tudi prirediteljem raznih ljudskih praznikov.

Poročilo je podal predsednik zadruge Ezio Dalla Pozza. Iz njegovega poročila izhaja tudi, da je ERSa dala zadruzi prispevek 27 milijonov lir na račun plačevanja obresti. Prav tako bodo zadruzi nudili, na podlagi deželnega zakona št. 57 z letošnjega 12. avgusta, 260 milijonov lir po znižani obrestni meri, zato da bodo lahko pravčasno plačali kmetom njihovo grozdje.

V debati, ki je sledila poročilu, so nekateri člani prikazali nujnost še tesnejše povezave z drugimi zadržnimi organizacijami, ki se obstopajo ali ki se nastajajo. Poudarjena je bila tudi zasluga deželne ustanove za razvoj kmetijstva v podpiranju takih zadržnih pobud.

Občna zbornica so se udeležili kot gostje predsednik pokrajine Agati ter odborniki Lodi, krminski župan Zar z odbornikom Maurijem, voditelji kmetijskih združenj Marizza in Blason.

Shod občinskih upraviteljev KPI

V dvorani pokrajinskega sveta so se v soboto popoldne zbrali občinski in pokrajinski svetovallci ter člani rajonskih konzult, izvoljeni na listah Komunistične partije. Tema sestanka, ki je sklicala pokrajinska federacija KPI, je bilo obravnavanje finančnega položaja občin ko se sestavljajo proračuni za prihodnje leto, in tudi povezava teh

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU — SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA V GORICI in ZVEZA SLOVENSKE KATOLŠKE PROSVETE V GORICI v sodelovanju z Ustanovo za kulturne in umetniške prireditve EMAC iz Gorice

GOSTOVANJE MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA

Andrej Hieng

IZGUBLJENI SIN

(Melodrama v štirih dejanjih)

Dramaturško sodelovanje Bojan Stih

Jezikovno vodstvo Janko Moder

Kostumi Mija Jarčeva

Scena Svetla Jovanovič

Glasba Dario Božić

Asist. režije Helena Šober-Zajčeva

Režija MILE KORUN

Danes, 10. decembra, ob 20.30 v gledališču «G. Verdi» v GORICI

Goriški abonma

Vozni red avtobusa za okoliške abonente:

Vrh odhod ob 19.30, Poljane ob 19.30, Doberdob ob 19.35, Jamlje ob 19.40, Dol ob 20.00, Rupa-Peč ob 20.05.

proračunov z deželnim. Uvodno poročilo je imel pokrajinski tajnik Tullio Paiza. Poudaril je važnost komunističnega napredovanja na u-pravnih volitvah 15. junija in tudi novo realnost, do katere je prišlo, ko prihaja do novih, čeprav ne vedno lahkih, stikov z drugimi političnimi silami. Paiza je tudi poudaril, da je prišlo v zadnjem letu do hudega pritiska na občine, ki niso imele možnosti najti finansiranja, tako za svoje normalno poslovanje kot za nove gradnje, in da je treba odpraviti ta koncept ter dati krajevnim upravam več dejanske, tudi finančne samostojnosti.

V debato so posegli nekateri upravitelji (Pirella, Poletto, Sabadini, Colletti), nato je sestanek zaključil poslanec Rubes Triva, iz osrednjega vodstva KPI in bivši župan v Modeni, ki je poudaril, da se danes ne poudarja toliko razlike v političnih diferenciacijah kot pa one v sestavljanju in tudi izvrševanju programov. Triva je dejal, da je treba sestaviti realistične obšinske proračune.

Drevi v Sovodnjah seja občinskega sveta

V Sovodnjah bo drevi ob 19. uri redna seja občinskega sveta. Po poročilih župana Jožefa Čučeta bodo razpravljali še o deželnem proračunu za porazdelitev šolskih okrajev v Furlaniji - Julijski krajini in zavzeli primerno stališče, o spremembi letošnjega proračuna, o letni nagradi organistom, cerkovnikom in

upravljavcu ure na zvoniku v Sovodnjah. Na dnevnem redu seje je tudi prispevek športnemu društvu Sovodnje, izvolitev članov šolske komisije, ki jo predvideva deželna zakon št. 62, in še vrsta drugih točk.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU — SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA V GORICI in ZVEZA SLOVENSKE KATOLŠKE PROSVETE V GORICI v sodelovanju z Ustanovo za kulturne in umetniške prireditve EMAC iz Gorice

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

Klaus Eidam

OSTRŽKOVE DOGODIVŠČINE

Prevedel Ervin Fritz

Scena Demetrij Cej

Kostumi Milena Kumar

Glasbena oprema France Lampert

Koreografija Janez Mejac

Režija EMIL ABERSEK

Danes, 10. decembra, ob 10. uri v gledališču «G. Verdi» v GORICI

Vozni red avtobusov za okoliške šole:

Avtobus št. 1: Jamlje ob 9.05, Dol ob 9.10, Rupa ob 9.20;

Avtobus št. 2: Sovodnje ob 9.10, Rupa ob 9.20;

Avtobus št. 3: Doberdob ob 9.05; Avtobus št. 4: Doberdob ob 9.05;

Vrh ob 9.15;

Mestni avtobus: Standerž ob 9.20.

HUDA PROMETNA NESREČA V GRADIŠČU

12-LETNI DIJAK ZGUBIL ŽIVLJENJE

Izdihnil je med prevozom v bolnišnico

Nepredvidnost je botrovala smrtni prometni nesreči, ki se je včeraj popoldne pripetila v Gradišču. Žrtve nesreče je 12-letni dijak Renato Blason iz Gradišča, ki je zaradi nestranskih ljubanskih poškodb izdihnil med prevozom v goriško bolnišnico.

Kot so nam povedali na poveljstvu karabinerjev v Gradišču, je deklet s koleškom zavozil iz Ulice Galileja v Ulico Papalina. Pri tem pa ni upošteval «stopa», tako da je z vso silo podrl 27-letni trgovski potnik Antonino De Margi iz Bertiola pri Vidmu, ki se je vozil v fiat 127. Sam avtomobilist, mladenič takoj nudi prvo pomoč, očividci pa so poklicali rešilec. Vse je bilo zaman. Dekle je namreč utrpel hude poškodbe in jim podlegel.

Zbor «Rečan» iz Ljese pel v Vidmu

Pred približno tri tisoč gledalci je bil v ponedeljek popoldne v dvorani «Palasport» v Vidmu sedmi koncert zborov iz Furlanije, v prireditvi ENAL-USCI. Med šestimi nastopajočimi zbori je bil tudi beneški zbor «Rečan» iz Ljese, ki ga vodi Antonio Qualizza. Peli so svoje domače pesmi v slovenskem beneškem narečju in bili deležni toplih aplavzov. Poleg njih so nastopili še zbori iz Muža, Prata Carnica, SAF iz Vidma, Polifonico iz Rude in Chie di Guart iz Ovara v Kamliji. Zastopana so bila torej vsa področja videmske pokrajine.

Spet težave s tovarnjaki na prehodu Rdeča hiša

Na parkirišču pred Rdečo hišo je bilo včeraj popoldne spet polno u-

Informacije SIP

Obveščamo cenjene uporabnike, da je z včerajšnjim dnem prenehala na goriškem uradu za pošto in telekomunikacije nočna služba javne telefonske govorilnice.

Službo bo odslej opravljal Palace Hotel — Korzo Italija 63 — in sicer od 20. ure do 8. ure zjutraj. Istočasno bo javna telefonska govorilnica, na sedežu SIP v Ulici Crispi 7, delovala od 8. do 20. ure.

SIP

Società Italiana per l'Esercizio Telefonico

DANES V GLEDALIŠČU VERDI

Gledališki dan v Gorici

Gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega za abonente - Matineja za otroke z «Ostržkom» iz Nove Gorice

Danes, 10. decembra, ob 20.30 v gledališču «Verdi» bomo pozdravili goste iz Ljubljane, ki nam bodo v okviru letošnjega abonentskega cikla predstavljali Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta predstavi dramsko novost slovenskega avtorja Andreja Hienga «Izgubljeni sin».

Dopolodne, ob 10. uri, prav tako v gledališču «Verdi» bomo našli najmlajši šolarji prisostvovali «Ostržkovim dogodivščinam» v izvedbi PDG iz Nove Gorice.

«Izgubljeni sin» je zadnje delo nadarjenega in uveljavljenega avtorja, pisatelja, dramatika in režiserja Andreja Hienga. Drama, oziroma «melodrama», kakor jo dramatik, nekoliko ironično podnaslavlja, je prešla vrsto nagrad kot delo in tudi glavni nagrad, med njimi predvsem režiser Mile Korun, ki ga tudi pri nas poznamo kot režiserja Brechtovih «Bobnov v noči» in Čehova «Češnjev vrt» v izvedbi Stalnega slovenskega gledališča v Trstu. «Izgubljeni sin» je bil proglašen za najboljšo predstavo letošnjega «Sterijinega pozorja» in za dramsko delo, ki sodi v sam vrh dosežanj domače dramske produkcije. Andrej Hieng je v do sedanjih delih projiciral svojo dramska dela v preteklost in jih oblekel v zgodovinske kostume — včinoma zgodnje zgodovine. Seveda je skozi zgodovinsko perspektivo obravnaval vprašanja človeških usod, ki se zastavljajo v pre-mislek predvsem sodobnemu gledalcu. Za kostumom smo odkrivali družbeni nemir in vznemirljivo vrenje svetovnih nihanj in iskanj ravnotežja v bitki za oblast in nadohvat, utelešenih v zgodovinskih osebah. To sta predvsem drami «Osvajalec» in «Lažna Ivana» (Migrode: obe drami sta bili delezni cele vrste jugoslovanskih nagrad in bili tudi igrani v številnih gledališčih izven Slovenije).

Ko dramaturg MGL Bojan Stih pojasnjuje dramaturško tkivo «Izgubljenega sina», ovrjednito najprej Hiengovo oznako «melodrama», nato pa vzpostavi kvalitativno definicijo tega dela v širšem Hiengovem dramskem opusu. Med ostalim ugotavlja Bojan Stih: Hiengova drama je vsakdanja zgodba o starem očetu, o hčerki Miri in «pohčreni» Zofiji, o nezakonskem sinu Edu Vitru, o mrtvem sinu Milanu in njegovi ljubici Nadi, pa o treh nenavadnih gostih-sencah Bubniku, Levcu in Rezi. In ta zgodba seveda nima ne v idejnem, ne v stilnem in ne v dramaturškem pogledu ničesar skupnega z zvrstjo melodrame. Razen v enem samem, a to dovolj važnem primeru. Življenje, ki se je zapirilo pred svetom med štiri zidane stene, med katerimi se ugašajo izčrpani v polemikah, in spopadih, v izgubljenih iluzijah, med zvoki zvonov, ur in neviht, o spominih na izgubljeno mladost, o goljufivih upih na prihodnost, polglasno pojo izgubljene pesmi, tako življenje je lahko samo po sebi in samo zase melodrama.

Hiengova slovenska ali katera-koli že druga družina našega časa je seveda le metafora. Prispevka konvencionalnega miru, trdnosti in spodobnosti za svet zunaj družine in prispevka strahnega pe-kla, nerazumevanja in sovraštva za ljudi, ki žive vznožja družinskega obzidja. Veliki svet, ki ga je Andrej Hieng doslej tako rad od-sko uresničeval v njegovih svetovnih razsežnostih, je sedaj predstavljen v majhne emocionalne psihološke, socialne, duhovne in erotično-seksualne razsežnosti družine. Se

Tržiš

EXCELSIOR 16.00—22.00 «Hong Kong».

Barvni film.

PRINCIPE 16.00—22.00 «Il padrino - Parte II». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Seks shor», francoski barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Čudoviti prah», jugoslovanski barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Papirnati mesec», ameriški barvni film ob 19.30.

pravi v osrčje tistega pojava, ki ga v imenu naše spravljalnosti, nemoči, laži in oportunizma imenujemo — družina kot edini varni temelj sveta in časa. Kar se dogaja v Hiengovi igri, bi lahko opisali kot razkrivanje življenjske vsebine družinske trdnosti in razkrajanje lepega videza te trdnosti, pod katero se skriva grozljiva muka in bolečina, ki bo enim primer mučilnice, drugim tragike in tretjim nesmisla našega zemeljskega bivanja. Zgodovinski svet se v tej igri razkriva v dušah in telesih neznatne družinske celice.

PROSVETNO DRUŠTVO «JEZERO» V DOBERDOBU

priredi v soboto, 13. decembra, ob 20. uri na društvenem sedetu

PROSLAVO OB 30-LETNICI USTANOVITVE DRUŠTVA

Vabljeni!

Kino

Gorica

VERDI 10.00 nastop Primorskega dramskega gledališča iz N. Gorice z delom «Ostržkove dogodivščine». 20.30 gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega z delom «Izgubljeni sin».

CORSO 17.00—22.00 «Di che segno sei?». M. Melato, A. Celentano in R. Pozzetto. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.

MODERNISSIMO 17.30—22.00 «Petšči 73». M. Kovács in N. Kovács.

CENTRALE 17.00—21.30 «Asfalto che scotta». J. P. Belmondo in L. Ventura. Barvni film.

VITTORIA 16.30—22.00 «Il cav. Costante Nicosia demoniaco ovvero: Dracula in Brianza». L. Buzzanca in S. Koščina. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.

Tržiš

EXCELSIOR 16.00—22.00 «Hong Kong».

Barvni film.

PRINCIPE 16.00—22.00 «Il padrino - Parte II». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Seks shor», francoski barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Čudoviti prah», jugoslovanski barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Papirnati mesec», ameriški barvni film ob 19.30.

Včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Patrik Seni, Emanuela Garau, Andrea Olanda, Serena Costantini, Elena Visintin.

SMRTI: 73-letna upokojenka Madalena Lorenzon vd. Venturini, 90-letna gospodinja Teresa Turus vd. Pizurl, 80-letni upokojenec Luciano Persi, 69-letni upokojenec Silvio Paoletti, 78-letna gospodinja Marija Radinja vd. Bensa, 34-letni delavec Sergio Bon, 68-letni delavec Giovanni Nardin, 70-letni upokojenec Sennio Fanucchi, 75-letni upokojenec Giovanni Buttolo, 68-letni delavec Ermano Andrian.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Villa San Giusto, Korzo Italia 244, tel. 83-538.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je v Trzicu dežurna lekarna Centrale, Trg Repubblica, tel. 72-341.

Z OBISKA NADŠKOFA COCOLINA V DOLINI

V soboto je nadškof Cocolin obiskal Dolino, kjer se je med drugim tudi srečal z dolinskimi občinskimi upravitelji in se posvetoval o krajevnih problemih. Sestanka v župnišču so se udeležili, poleg nadškofa Cocolina tudi domači župnik Grmek, župan Švab, podžupan Bandi in odborniki Sancin.

DARWIL
S. p. A.
TRG SV. ANTONA NOVEGA 4
ZLATO — NAKIT — SREBRNINA

medtem, ko se zahvaljuje cenjenemu občinstvu, da je v tolikšem številu obiskalo naši nedeljski razstavi, ugotavlja, da mnogi obiskovalci niso imeli možnosti, da bi si natančneje ogledali naše izložbe in

JAVLJA, DA BO RAZSTAVA ODPRTA TA TEDEN VSAK DAN OD 17. DO 19.30 IN V NEDELJO, 14. DECEMBRA, OD 15.30 DO 20. URE v prvem in drugem nadstropju ZA VSAKEGA OBISKOVALCA SMO PRIPRAVILI DARILO!

SWISS

SWISS

Predsednik SKGZ Boris Race odgovarja na vprašanja o pomenu sporazuma med Italijo in Jugoslavijo

Nova etapa v povezavi dveh mejnih območij nov odnos do slovenske narodnostne skupnosti

Štirinajstodnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja «Naši razgledi» je v svoji zadnji številki objavil pogovor s predsednikom Slovenske kulturno - gospodarske zveze Borisom Raceom o aktualnih vprašanjih v povezavi z nedavnim sporazumom med Italijo in Jugoslavijo o mejnem in drugih vprašanjih. Ker so v pogovoru obdelana vprašanja, ki poleg vsega obsejnega prebivalstva neposredno zadevajo prav našo narodnostno skupnost v deželi Furlaniji - Julijski krajini, ga ponatiskujemo v celoti.

Razgledi: Desetega novembra 1975 sta podpredsednik ZIS in sekretar za zunanje zadeve SFRJ M. Minić in minister za zunanje zadeve republike Italije M. Rumor podpisala v Osimu pri Anconi sporazum med Italijo in Jugoslavijo o mejnem in drugih vprašanjih. Kako ocenjujete ta sporazum iz zornega kota splošnih interesov Slovencev v Italiji oziroma, iz zornega kota obeh manjšin, ki sta izrecno citirani v pogodbi? Kako so Slovenci v Italiji sprejeli sporazum?

Race: Slovenci v Italiji ocenjujejo sporazum kot novo etapo odnosov med državama, novo etapo v povezavi dveh mejnih območij in nov odnos do slovenske narodnostne skupnosti. Podpisani sporazumi bodo po našem mnenju gotovo vplivali, da bodo določbe novih republiških ustav hitreje uresničene glede italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji.

Kritičnemu opazovalcu bo morda naš optimizem, kakšno naj bi bilo v prihodnosti ravnanje z našo narodnostno skupnostjo, nerazumljivo, ali celo znamenje otepe površnosti. Nerazumljivo mu bo zato, ker je londonski sporazum, ki formalno preneha veljati z novim sporazumom, formalno vseboval Posebni statut z dovolj podrobno naštetimi narodnostnimi pravicami, medtem ko daje novi sporazum le splošna zagotovila.

Ob podobnih pomislekih je treba poudariti tole:

— Ne smemo pozabiti, da je Posebni statut veljal samo za Slovence v tržaški pokrajini, kar je bilo tudi eden izmed vzrokov za različno ravnanje s Slovenci v goriški in videmski pokrajini.

— Izpolnjevanje obveznosti, da naj bodo še tako nadobudni, določene, je odvisno od politične volje. To smo Slovenci na Tržaškem preizkusili na svoji kotti, ker nekaterih bistvenih členov Posebnega statuta, kot je pravica slovenskega jezika, ni italijanska uprava na raznih ravneh izpolnjevala. V zadnjih letih je bil Posebni statut še posebej neuporaben in je verjetno del krivde za to prav v pričakovanju novega sporazuma.

— Sporazum po prav gotovo pomeni izboljšanje odnosov med dvema državama. Veliki skupni gospodarski interesi in postopno integriranje gospodarstev na obeh straneh meje ter svobodna industrijska cona bodo pozitivno vplivali na te odnose. Dobri odnosi so vsaj za našo narodnostno skupnost neogibni pogoj za izboljšanje njenega položaja.

— Današnji politični položaj v državi in v sami Furlaniji - Julijski krajini je bistveno drugačen, kot je bil pred 21 leti, ko je bil podpisan londonski sporazum. Okrepile so se politične sile, ki imajo v svojem političnem programu zaščito naše skupnosti in ima danes krščanska demokracija drugačen odnos do naših vprašanj, znano pa je, da je prav krščanska demokracija imela v vsej povojni dobi v rokah ključ do reševanja naših zadev.

— Razlika med londonskim in današnjim sporazumom je ta, da so bile malone vse točke sporazuma, razen tistih, ki zadevajo zaščito manjšin (Posebni statut, vrnitev kulturnih domov in drugo), hitro izvršljive in so bile tudi hitro izvršene (uvedba jugoslovanske civilne uprave v taktirni koni B in italijanske v cona A, ustanovitev generalnih konzulatov itd.). Tako se je zgodilo, da je bila civilna uprava čez noč izvršena, naša vprašanja so pa ostala neresena, in ni bilo nobenega učinkovitega sredstva, da bi kdo izpolnitev obveznosti prisilil. Današnji sporazum res ureja mejo, in to se lahko izvede čez noč. So pa še drugi, tudi pomembni deli sporazuma, predvsem gospodarski del, ki bodo zahtevali več časa, da bo do uresničitve vsaj v svojem bistvenem delu. Izpolnjevanje obveznosti do nas bo moralo iti najmanj vzporedno z izpolnjevanjem gospodarskih sporazumov. Pri ocenjevanju sporazuma gre torej za kvalitativno spremembo, mimo katere ne smemo, če hočemo zanj vsitric v razvoj. Saj nasen zadnje niti Posebni statut ni z današnjim sporazumom izgubil svoje vsebine, ker člen 8 govori o zaščiti, ki ne bo manjša, kot jo določa statut. Kvečjemu kaj pridobimo, ker bo z ratifikacijo imel drugačno in bolj obsežno moč. Londonski sporazum namreč ni bil ratificiran in njegove določbe, skupaj s Posebnim statutom, niso bile notranjepravnomočne.

Razgledi: «Ustavna» italijanska politična in druga javnost je sprejela sporazum z velikim zadovoljstvom, kar dokazuje odlično spremembo razmer v Italiji. Vendar so med vrsticami tega zadovoljstva odjeknili tudi nekateri glasovi, ki so se sklicevali na žrtve, katere je Italija sprazovala v zvezi s sklenitvijo sporazuma. Kaj pa Slovenci v Italiji, ali niso tudi oni prepevali kakšno žrtev v tem okviru?

Race: Če nismo Slovenci ob sporazumu poudarjali svojih žrtv, to ne pomeni, da žrtve ni bilo ali da bi jih smeli ne občutiti. Če nismo javno reagirali, je treba to pripisati samo realizmu, ki nas je pre-

pričal, da je bila razmejitev z londonskim sporazumom pred 21 leti dokončna. Takrat smo doživljali zadnjo hudo travmo, ki je sledila prvi junija 1945, potem 1946 in 1947. S sedanjim sporazumom je bilo formalno potrjeno, kar je že obstajalo in smo se v vseh teh 21 letih zavedali, da tega nihče ne more spremeniti. O žrtvah so res govorili na italijanski strani, toda z nečim so morali opravičiti neodgovorno gojenje iluzij o začasnosti meja. Desnica je s tem vprašanjem spekulirala, nekateri posamezniki so pa res bili žrtve iluzij.

Razgledi: Kakšne perspektive odpira pogodba za Slovence v Italiji in za njihovo narodnostno zaščito? Gre za zaščito vse slovenske narodnostne skupnosti na o-zemlju Furlanije - Julijske krajine?

Race: Mislim, da so perspektive ugodne. Bili bi bolj skeptični, če bi sporazum vseboval samo mejna in manjšinska vprašanja. Ker pa je sam sporazum sad spoznanja, da je treba nadaljevati po poti tesnejšega sodelovanja in sporazum vsebuje konkretne oblike takega sodelovanja, potem vidimo v tem dokajšnje poročstvo za nas. Imamo seveda tudi vero v demokratični razvoj italijanske družbe.

Vprašanja o tem, ali naj veljajo obveznosti za vse Slovence v deželi Furlaniji - Julijski krajini, si sploh ne postavljamo. Za nas je več kot naravno in razumljivo, da ne bodo smele pokrajinske meje naprej deliti Slovencev po stopnji pravic, ki jih uživajo.

Sam duh sporazuma je tak, saj govori o zaščiti državljanov pripadnikov manjšin in ni mogoče, da to ne bi veljalo za Slovence iz Kanalske doline, Režije in Benečije. Bilo bi tudi proti ustavi, na katero se sporazum sklicuje. Toda nismo samo Slovenci prepuščeni na tedi. Enakega mnenja so tudi KPI, socialistična stranka in tržaška krščanska demokracija.

Razgledi: Menite, da se bo sedaj lažje uveljavila italijanska ustava, ki določa posebne zaščitne ukrepe za «jezikovne manjšine»? Kakšno vlogo naj bi imeli dežela Furlanija - Julijska krajina in država pri sprejemanju takšnih ukrepov?

Race: Iz vsega povedanega sledi, da ne bi smelo biti ovire, da se uresniči tretji in šesti člen ustave, ki govorita o enakosti državljanov ne glede na jezik, in obvezujeta državo, da s posebnimi zakoni zaščiti narodnostne skupnosti.

Pri sprejemanju ukrepov v korist slovenske skupnosti bi morala opraviti dežela Furlanija - Julijska krajina poglavito vlogo bodisi v tem, da bi sama sprejemala tovrstne zakone, bodisi da bi predlagala parlamentu naj jih sprejme.

Znano je, da ni mogla dežela v prvi legislaturi dobi (1964-1968) sprejeti nobene norme v korist Slovencev, ker sta ji vlada in ustavnosodišče to preprečevala. V tistem času smo bili v nekaterih deželnih zakonih Slovenci označeni kot skupnost s posebnimi interesi prav zaradi ovir, ki jih je bila v tem pogledu premalo pogumna. Leva opozicija je je očitala v zvezi s tem oportunitizem, ker se je deželna vlada prerada skrivala za formulo v okviru deželnih pristojnosti. Enako sodbno smo imeli tudi mi Slovenci. Treba je povedati, da ne moremo zanikati večje občutljivosti in pozornosti deželne vlade za naše probleme.

Sporazum med Jugoslavijo in Italijo ustvarja nove razmere. Rim si je doslej lastil pravico sprejemati zakonske ukrepe v korist naše skupnosti, ker je sodil, da spada to področje v okvir sporazumevanja med dvema državama. Kakršnekoli tehniški ukrep v naši korist bi po njegovem mnenju stabil njegovo pozicijo pri pogajanjih. Danes je ta pomislek ničel in bi zato morala dežela že sedaj pokazati več poguma in se začeti zanimati za naša vprašanja v enakih meri, kot se zanima za druge, predvsem gospodarske dele sporazuma. Dežela bi morala sprejeti zakone v korist naše skupnosti v zelo širokem okviru, ki ji ga dopušča statut, hkrati pa bi za stvari, ki so zunaj tega okvira, morala sprejeti zakon, ki bi ga prav tako na podlagi statuta, predložila parlamentu v dokončno odobritev.

Imam vtis, da se bomo morali z nekaterimi političnimi silami v deželni svet, predvsem krščanski demokrati, krepko spoprijeti glede vprašanja, kolikšen je deželni okvir.

Race: Če nismo Slovenci ob sporazumu poudarjali svojih žrtv, to ne pomeni, da žrtve ni bilo ali da bi jih smeli ne občutiti. Če nismo javno reagirali, je treba to pripisati samo realizmu, ki nas je pre-

Boris Race

Razgledi: Sporazum ima celo vrsto posebnih lastin. Kakšen pomen ima za Slovence v Italiji vrsta perspektiv na gospodarskem področju (pristanišča, železnice, cestne povezave, elektrogospodarstvo, vodni režim, novi mejni bloki, obmejni promet ipd.) za Slovence na Tržaškem, Goriškem in Videmskem?

Race: Slovenci v Italiji se že dolgo let zavzemamo za čimtesnejšo povezavo Trsta in Gorice zaledjem na vseh področjih. To stališče smo zagovarjali v interesu obeh mest, katerih del smo tudi Slovenci. Poleg tega smo se tudi zavedali, da nobena povezava z neposrednim zaledjem ne more iti mimo naše narodnostne skupnosti. Niso namreč mogoče tesne politične, gospodarske in kulturne vezi s Slovenijo in Hrvaško mimo interesov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Neenakopravnost ali celo nepriznavanje naše skupnosti ne pomeni samo ovire za take odnose, marveč jih tudi izključuje.

Gospodarski vidik ima prvovrstno vlogo v odnosih med ljudmi, posebno na obmejnih območjih. Gospodarski interesi spreminjajo miselnost in odpravljajo predsodke. Da je tako, priča zavest, ki se je ustvarila ob dveh desetletjih odprtih mej. Seveda bo optimalno stanje rezultat daljšega procesa. Je pa gotovo, da bo proces hitrejši, če bodo gospodarski interesi večji. Večji pa bodo, če bo gospodarsko sodelovanje bolj intenzivno. In prav to obeta današnji sporazum.

Razgledi: Kakšen pomen ima za Slovence svobodna industrijska cona na tržaškem Krasu, t. j. na ozemlju, ki je last Slovencev?

Race: Svobodna industrijska cona je zelo pomemben in daljnosežen del sporazuma. Napovedane olajšave bodo močno vabljive za postavitve industrijskih obratov. Nova industrijska cona bo za tržaško pristanišče pomenila do voljo široka vrata v zaledje, kateremu gospodarsko pripada. In tu bi se lahko vračali k prejšnjemu vprašanju, saj se bodo morala tudi ta vrata odpirati toliko, kolikor bodo nam priznane pravice in kolikor bomo Slovenci v Italiji neposredno udeleženi pri ustvarjanju in vodenju te velike zamisli.

Razgledi: Kakšen pomen ima za Slovence svobodna industrijska cona na tržaškem Krasu, t. j. na ozemlju, ki je last Slovencev?

Race: Svobodna industrijska cona je zelo pomemben in daljnosežen del sporazuma. Napovedane olajšave bodo močno vabljive za postavitve industrijskih obratov. Nova industrijska cona bo za tržaško pristanišče pomenila do voljo široka vrata v zaledje, kateremu gospodarsko pripada. In tu bi se lahko vračali k prejšnjemu vprašanju, saj se bodo morala tudi ta vrata odpirati toliko, kolikor bodo nam priznane pravice in kolikor bomo Slovenci v Italiji neposredno udeleženi pri ustvarjanju in vodenju te velike zamisli.

Razgledi: Kakšen pomen ima za Slovence svobodna industrijska cona na tržaškem Krasu, t. j. na ozemlju, ki je last Slovencev?

Race: Svobodna industrijska cona je zelo pomemben in daljnosežen del sporazuma. Napovedane olajšave bodo močno vabljive za postavitve industrijskih obratov. Nova industrijska cona bo za tržaško pristanišče pomenila do voljo široka vrata v zaledje, kateremu gospodarsko pripada. In tu bi se lahko vračali k prejšnjemu vprašanju, saj se bodo morala tudi ta vrata odpirati toliko, kolikor bodo nam priznane pravice in kolikor bomo Slovenci v Italiji neposredno udeleženi pri ustvarjanju in vodenju te velike zamisli.

Razgledi: Kakšen pomen ima za Slovence svobodna industrijska cona na tržaškem Krasu, t. j. na ozemlju, ki je last Slovencev?

Race: Svobodna industrijska cona je zelo pomemben in daljnosežen del sporazuma. Napovedane olajšave bodo močno vabljive za postavitve industrijskih obratov. Nova industrijska cona bo za tržaško pristanišče pomenila do voljo široka vrata v zaledje, kateremu gospodarsko pripada. In tu bi se lahko vračali k prejšnjemu vprašanju, saj se bodo morala tudi ta vrata odpirati toliko, kolikor bodo nam priznane pravice in kolikor bomo Slovenci v Italiji neposredno udeleženi pri ustvarjanju in vodenju te velike zamisli.

Razgledi: Kakšen pomen ima za Slovence svobodna industrijska cona na tržaškem Krasu, t. j. na ozemlju, ki je last Slovencev?

Race: Svobodna industrijska cona je zelo pomemben in daljnosežen del sporazuma. Napovedane olajšave bodo močno vabljive za postavitve industrijskih obratov. Nova industrijska cona bo za tržaško pristanišče pomenila do voljo široka vrata v zaledje, kateremu gospodarsko pripada. In tu bi se lahko vračali k prejšnjemu vprašanju, saj se bodo morala tudi ta vrata odpirati toliko, kolikor bodo nam priznane pravice in kolikor bomo Slovenci v Italiji neposredno udeleženi pri ustvarjanju in vodenju te velike zamisli.

Razgledi: Kakšen pomen ima za Slovence svobodna industrijska cona na tržaškem Krasu, t. j. na ozemlju, ki je last Slovencev?

Race: Svobodna industrijska cona je zelo pomemben in daljnosežen del sporazuma. Napovedane olajšave bodo močno vabljive za postavitve industrijskih obratov. Nova industrijska cona bo za tržaško pristanišče pomenila do voljo široka vrata v zaledje, kateremu gospodarsko pripada. In tu bi se lahko vračali k prejšnjemu vprašanju, saj se bodo morala tudi ta vrata odpirati toliko, kolikor bodo nam priznane pravice in kolikor bomo Slovenci v Italiji neposredno udeleženi pri ustvarjanju in vodenju te velike zamisli.

Razgledi: Kakšen pomen ima za Slovence svobodna industrijska cona na tržaškem Krasu, t. j. na ozemlju, ki je last Slovencev?

Race: Svobodna industrijska cona je zelo pomemben in daljnosežen del sporazuma. Napovedane olajšave bodo močno vabljive za postavitve industrijskih obratov. Nova industrijska cona bo za tržaško pristanišče pomenila do voljo široka vrata v zaledje, kateremu gospodarsko pripada. In tu bi se lahko vračali k prejšnjemu vprašanju, saj se bodo morala tudi ta vrata odpirati toliko, kolikor bodo nam priznane pravice in kolikor bomo Slovenci v Italiji neposredno udeleženi pri ustvarjanju in vodenju te velike zamisli.

Razgledi: Kakšen pomen ima za Slovence svobodna industrijska cona na tržaškem Krasu, t. j. na ozemlju, ki je last Slovencev?

Race: Svobodna industrijska cona je zelo pomemben in daljnosežen del sporazuma. Napovedane olajšave bodo močno vabljive za postavitve industrijskih obratov. Nova industrijska cona bo za tržaško pristanišče pomenila do voljo široka vrata v zaledje, kateremu gospodarsko pripada. In tu bi se lahko vračali k prejšnjemu vprašanju, saj se bodo morala tudi ta vrata odpirati toliko, kolikor bodo nam priznane pravice in kolikor bomo Slovenci v Italiji neposredno udeleženi pri ustvarjanju in vodenju te velike zamisli.

Razgledi: Kakšen pomen ima za Slovence svobodna industrijska cona na tržaškem Krasu, t. j. na ozemlju, ki je last Slovencev?

Race: Svobodna industrijska cona je zelo pomemben in daljnosežen del sporazuma. Napovedane olajšave bodo močno vabljive za postavitve industrijskih obratov. Nova industrijska cona bo za tržaško pristanišče pomenila do voljo široka vrata v zaledje, kateremu gospodarsko pripada. In tu bi se lahko vračali k prejšnjemu vprašanju, saj se bodo morala tudi ta vrata odpirati toliko, kolikor bodo nam priznane pravice in kolikor bomo Slovenci v Italiji neposredno udeleženi pri ustvarjanju in vodenju te velike zamisli.

Razgledi: Kakšen pomen ima za Slovence svobodna industrijska cona na tržaškem Krasu, t. j. na ozemlju, ki je last Slovencev?

Race: Svobodna industrijska cona je zelo pomemben in daljnosežen del sporazuma. Napovedane olajšave bodo močno vabljive za postavitve industrijskih obratov. Nova industrijska cona bo za tržaško pristanišče pomenila do voljo široka vrata v zaledje, kateremu gospodarsko pripada. In tu bi se lahko vračali k prejšnjemu vprašanju, saj se bodo morala tudi ta vrata odpirati toliko, kolikor bodo nam priznane pravice in kolikor bomo Slovenci v Italiji neposredno udeleženi pri ustvarjanju in vodenju te velike zamisli.

Razgledi: Kakšen pomen ima za Slovence svobodna industrijska cona na tržaškem Krasu, t. j. na ozemlju, ki je last Slovencev?

Race: Svobodna industrijska cona je zelo pomemben in daljnosežen del sporazuma. Napovedane olajšave bodo močno vabljive za postavitve industrijskih obratov. Nova industrijska cona bo za tržaško pristanišče pomenila do voljo široka vrata v zaledje, kateremu gospodarsko pripada. In tu bi se lahko vračali k prejšnjemu vprašanju, saj se bodo morala tudi ta vrata odpirati toliko, kolikor bodo nam priznane pravice in kolikor bomo Slovenci v Italiji neposredno udeleženi pri ustvarjanju in vodenju te velike zamisli.

vse vrste šol, ki še manjkajo (tehnična, glasbena in drugo), da se bo slovenska šola razširila v Benetiji in da bo zagotovljeno izobraževanje v slovenskem jeziku. Sma na stališču, da je treba priznati univerzitetne diplome vseh vrst brez razlike. Nihče ne sme siliti mladega človeka, da bo še naprej moral študirati v jeziku, ki ni njegov materin jezik, samo zaradi nepriznavanja diplome.

S tako širino se bo morala italijanska vlada lotiti pogajanj o tem vprašanju. S tem bo pomirila Slovence, ko bo pokazala, da nima nič skupnega z argumenti, ki jih je prvi vladni komisar v Trstu, Palamara, navedel za to, da je utemeljit svoje nasprotovanje priznanju diplom. Njegov glavni argument je bil (1960), da bi (diplomiranci) čez praktične potrebe zahtevali rabo slovensčine v odnosih z javnimi in sodnimi oblastmi.

Razgledi: Ali se bo po vašem lažje rešilo vprašanje kulturne in prosvetne dejavnosti Slovencev, vprašanje gledališča, Glasbene matice, knjižnice, znanstvenega inštituta ter drugih osrednjih in obrobni slovenskih kulturnih ustanov?

Race: To vprašanje bi moralo biti vsaj na Tržaškem rešeno z uresničevanjem določb Posebnega statuta londonskega sporazuma. Žal vse organizacije in ustanove, ki se ukvarjajo z tovrstno dejavnostjo, razen gledališča (ki je kljub temu še vedno v resni krizi), dobivajo maščno ali simbolično podporo ali celo nikakršne. Novi položaj bo moral nikakršno spremeniti odnos oblasti do potreb slovenske prosvete, kulturne in znanstvene dejavnosti. Brez zanje bodo morali v celoti prevzeti ustrezni organi.

Razgledi: Kaj pa raba jezika, vprašanje krajevnišev in toponomastike sploh, primkov, političnega in drugega zastopstva Slovencev?

Race: Kakor smo Slovenci najbolj občutljivi za pravice slovenskega jezika, naletimo glede tega na večji odpor političnih in oblastnih dejavnikov. Slovenci se še za zdaj z jezikom pri nas identifikiramo. Dosej nam niso dopuščali pravice slovenskega jezika skoro nikjer drugod razen v podeželskih občinah. Mesti Trst in Gorico so hoteli soborovati onesnaževati. Ta izraz so steer nekateri prenapetosti uporabljali v preteklosti (ki pa ni tako daljna), toda v zavesti mnogih ljudi je še vedno navošč. Premnogim se še vedno zdi, da se mora Slovenec v Trstu in Gorici asimilirati. Pro-

razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

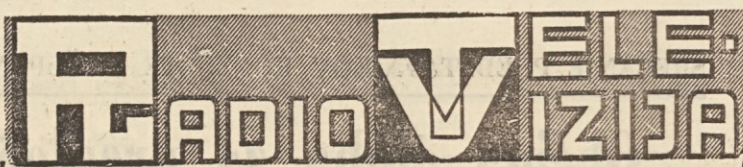
Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

Razvoj industrije pri Trstu bi moral porajati manjše dopolnilne obrate v vseh tistih delih dežele, kjer je na voljo delovna sila. To velja posebno za Benetijo. Se sami gospodarski in socialni interesi bodo take korake narekovali. Če temu dodamo še socialno in nacionalno silnico ter težnjo po ohranjanju okolja, potem bi moral razvoj gospodarstva ob meji zaustaviti izseljevanje iz Beneške Slovenije.

SREDA, 10. DECEMBRA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 12.30 Poljudna znanost: V pričakovanju otroka
- 12.55 Dokumentarec
- 13.25 Vremenska slika
- 13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
- 17.00 DNEVNIK
- 17.15 Program za najmlajše: Uoki Toki
- 17.45 Program za mladino
- 18.20 Narodi in dežele, enajsto nadaljevanje
- 18.45 Poljudna znanost: Italijansko podeželje, Italijanske kronike, Kronicke dela in ekonomije, Danes v parlamentu in Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 Trideset let pozneje... Spominjam se 900 dni obleganega Leningrada. Ne eni strani nemške armade, na drugi leningraski ljudje, mladeniči, starci, žene, otroci, vsak na svojem mestu v veliki bitki za življenje. Bila je to legenda, ep o junarstvu in domovinski ljubezni. Enzo Biagi je v sodelovanju s Francom Campigotto v tretjem poglavju oddaje obnovil tisti čas s prizori iz bojev, z razgovori s protagonisti, z uporabo v glavnem še neznanih filmskih posnetkov nemškega in sovjetskega izvora. Blokada Leningrada se je končala 18. januarja 1943
- 21.45 Športna sredi
- 22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 11.55 - 13.30 Evrozvizija: Zimski šport - Aprica: Svetovno prvenstvo v smučanju za ženske
- 16.25 Evrozvizija: Podaritev Nobelovih nagrad v Stockholmu
- 18.00 Evrozvizija: Zimski šport - Aprica: Svetovno prvenstvo v smučanju za ženske (ponovitev)
- 18.45 Športni dnevniki
- 19.00 Štiri kitare in ena
- 20.00 Večerni koncert
- Maria Flaminia Spaventi s konservatorija v Perugiji bo izvajala eno najbolj slavni del Johanna Sebastiana Bacha za klavičbalo «Kromatično fantazijo» in «Fugo v c molu». Poleg teh dveh skladb bo na spredu še Bachova Sonata št. 1 za klavičbalo in violino s sodelovanjem Marca Lenziya
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 «Il momento della verità», film
- Avtor tega filma Francesco Rosi, je v nekem razgovoru dejal, da je hotel narediti film, ki ne bo folklora, temveč sinteza mitičnega razmerja med bikom in torerom na eni ter publiko na drugi strani. Gre za dramatično identifikacijo, ki nima svojih korenin le v zgodovini in tradiciji, marveč v vsakdanjem življenju Španije. Film je iz leta 1965. Protagonist Miguel se hoče rešiti svoje kmečke revščine

NOGOMET

Milan (4:0) in Roma (0:1) praktično četrtfinalista

Mednarodna zveza diskvalificirala Morinija

V Italiji seveda vlada veliko zanimanje za nastop Rome in Milana v nogometnem pokalu UEFA, saj sta ti dve enajsterici edini, ki zastopata italijanski nogomet v evropskih tekmovanjih, če izrazimo »italijansko - angleški turnir«, ki je pa tekmovanje zase.

Roma — Bruges (0:1)

Varovanci trenerja Liedholma so v nedeljo izgubili proti Fiorentini z 0:2. Roma je slabo startala v italijanskem prvenstvu, saj je pri nižjem delu lestvice. Vseeno pa so v rimskem taboru za pokal UEFA optimisti: treba bo zmagati z dvema goloma razlike in Liedholm je prepričan, da bodo njegovi nogometaši vstopili v četrtfinale. Večraj jutraj pa hladna prha: mednarodna nogometna zveza je namreč diskvalificirala Morinija, ki ga bo verjetno danes nadomestil Spadoni.

Ekipi naj bi igrali z naslednjima postavama.

ROMA: Conti; Pecennini, Rocca; Cordova, Santarini, Batistoni; Boni, Spadoni, Prati, De Sisti, Pellegrini.

BRUGES: Jensen; Bastyns, Krieger; Leeskens, Volders, Coels; Van Der Eycken, Van Gool, Lambert, De Cubber, Le Fevre.

Sodbi bo Biviersi (ZRN).

Spartak Moskva — Milan (0:4)

Srečanje bodo igrali v Socciju ob Črnem morju, ker je v Moskvi že vse ledeno. Milan je v prvem srečanju zmagal s 4:0 in je tako praktično že četrtfinalist. Trener Milana pa je že opozoril svoje nogometaše, naj ne podcenjujejo nasprotnika, kajti včasih tudi razlika s štirimi goli prednosti ne zadostuje.

Naj pravišmo še, da bo italijanska televizija v okviru programa »Sportna sreda« delno prenašala to srečanje (s pričetkom ob 21.45 približno).

Od ostalih tekem pokala UEFA bi omenili še izredno važno srečanje Ajaxa v Sofiji, kjer se bo spoprijel z Akademikom, ki ga je v prvem srečanju premagal s pičlim 2:1. Zanimiva bo tudi tekma v Budimpešti med domačim Vasasom in Barcelono. V prvem srečanju so zmagali Cruyff in tovariši s 3:1.

In še ostale tekme osmine finala: Liverpool - Slask Wroclaw (2:1), Stal Mielec - Inter Bratislava (0:1), Torpedo Moskva - Dinamo Dresden (0:3), Porto - Hamburger (0:2).

Prijateljski nogomet

Danes se bodo v prijateljski tekmi pomerili nogometaši Krasa in Aconciatori iz Trsta. Pričetek tekme bo ob 19.30 na proseškem igrišču. Tekmo si bodo ogledali tudi nekateri nogometaši, predsednik in trener Svobode iz Tuzle, ki so prišli te dni v Koper k trenerju Krasa Sostiču.

Morda bodo jugoslovanski prvotigaši nekaj časa celo igrali, kar bi za naše gledalce bila edinstvena priložnost, da si ogledajo te slovitte mojstre nogometne žoge.

KOSARKA

V PRVENSTVU »POMLAD«

Zmaga v podaljšku

Dom — Arte B 53:49 (30:14, 49:49)

DOM: Dornik Ugo 8, Tomazič, Bresciani 5, Devetak, Maligoi, Dornik Mauro 11, Princič 8, Semolič 21. PM: Dom 3:12, Arte B 3:6.

V soboto popoldne sta se srečali v okviru kosarskega prvenstva »pomlad« ekipi Doma in Arte B. Čeprav so »belo-rdeči« zmagali, so precej razočarani. Krivdo za slabo igrjo pripisujejo preveliki gotovosti na zmago že pred tekmo, saj so prvo srečanje proti Arte B dobili kar s štiridesetimi koši razlike.

Takoj na začetku srečanja so »belo-rdeči« povedli s 4:0. Vodstvo se je večalo tja do 16 pik, ki so ga obdržali do konca prvega polčasa. V drugem polčasu pa so naši fantje

POKAL UEFA

SMUČANJE

ZA SP

DANES V APRICI ŽENSKI SMUK

Italijanke računajo na uvrstitev med prvo deseterico

APRICA, 9. — Elita svetovnega ženskega smučarskega športa bo jutri startala že na drugem letošnjem tekmovanju za svetovni pokal. V Aprici vlada za to dvodnevo tekmovanje izredno zanimanje, prav tako pa, seveda, med ljubitelji bega športa tudi drugod.

Glavni favoriti za jutrišnji smuk (na 2350 metrov dolgi progi z višinsko razliko 595 metrov) sta švicarski Nadig in Zurbriggen. Obe sta specialistki za smuk in sta na poskusnih spustih dosegli ves čas zelo dobre čase, poleg tega pa je Zurbriggenova v Val d'Isere v smuku tudi že zmagala. Njene najnevarnejše nasprotnice bodo Američanka Nelson, Nemki Eppler in Wenzel, pa tudi Avstrijka Totshnig, ki je v ponedeljek zabeležila na tej progi najboljši čas.

Med Italijankami izrazitih favoritk ni, zlasti ne takih, ki bi posegale po prvem mestu. Kljub temu pa v italijanskem taboru računajo,

V NEDELJO IN PONEDELJEK V PARMU

V prvem delu prvenstva A lige izreden podvig Krasovih deklet

Slovenske igralkke so upravičile svojo vlogo absolutnih favoritinj - Miličeva tokrat najboljša - Žigonova pripravila največje presenečenje prvenstva

čni zmagi, saj je osvojila pet zmag in le enkrat okusila grenkobo poraza. Med drugim se je tokrat marsikatera Tržačanka Hauserjevi za poraz na nedavnem deželnem prvenstvu v Pordenonu, proti močni Saporetijevi pa je bila tokrat brez moči, čeprav veliko ne zaostaja za svojo tekmo.

Kot tretja igralka v ekipi sta izmenično nastopili Žigonova in Rebulova, medtem ko Blazinova tokrat ni stopila za zeleno mizo. Anica Žigonova je osvojila dve zmagi in je enkrat bila poražena, vendar sta bili njeni žrtvi nič manj kot visoko

Jutri nastopi S. Miličeva v Trstu v državnem dresu

Tržaška športna palača bo jutri zvečer ob 21. uri prizorišče mednarodnega namiznoteniskega srečanja za evropski pokal narodov med Italijo in ZR Nemčijo. Formula medsebojnih srečanj predvideva 4 nastope moških posameznikov (za »azurre« bosta nastopila Bosi in Giomella), srečanje moških in mešanih dvojic ter srečanje ženskih posameznic.

Za ves slovenski zamejski šport je jutrišnje srečanje še posebej pomembno, ker bo po skoraj dveletnem premoru spet nastopila v državni reprezentanci igralka Krasa iz zgonske občine Sonja Miličeva. Za ljubitelje namiznega tenisa in za vse športne delavce ter navijače sploh je to edinstvena priložnost, da prisostvujejo nastopu slovenske tekmovalke v italijanskem državnem dresu.

kvotirani Saporetijeva in Hauserjeva, najboljši igralki CSI in Julie. Zato lahko upravičeno trdimo, da je prav Žigonova pripravila največje presenečenje v dveh dneh tekmovanja v Parmu, kar dobro obeta za bodoče nastope. Neva Rebulova, ki je nastopila proti ekipi Esperia, je potrdila svojo dobro formo ter zabeležila po eno zmago in en poraz.

Zelo pozitivna je ugotovitev, da Krasa namiznoteniskega ekipa zori kot celota, saj poleg predvidenih zmag »starih lisic Miličeva in Vesnaverjeve dajo tudi ostale igralk

NOGOMET

Primorec kar osemkrat zadel mrežo Izredno plodna nedelja naših moštev

Dokaj slabo pa so naše enajsterice igrale v ostalih dveh prvenstvih

MLADINCI

Primorec — Domio 8:0 (6:0)

PRIMOREC: Grčić (Bak), Angel Milčević, Robert Kralj, Igor Kralj, Mavro Kralj, Valter Milčević, Marko Kralj, Darko Kralj, Stojković, Križmančič, Valter Malalan (Cibic), DOMIO: Valle, Giacomini, Ferante, Giacomini, Gnesda, Cumira, Sisek, Stranič, Spadaro, Carletti.

STRELCI: v p.p. v 10. min. Stojković, v 15. min. Valter Milčević, v 20., 24. in 37. min. Križmančič, v 31. min. v d.p. v 10. in 12. min. Darko Kralj.

SODNIK: Acquavita. V četrtem kolu povratnega dela mladinskega prvenstva je Primorec premagal ekipo Domia s kar 8 goli. Že po začetnem žvižgu je bilo videti, da bodo Trebenci zmagali z

lahkoto. Prvi gol je dal Stojković, ki je z lepim strelom povedel ekipo v vodstvo. Čez 5 minut je Valter Milčević iz razdalje 35 m močno streljal v vrata in ukanil vratarja. Nato sta bila Križmančič in Darko Kralj še po 3-krat uspešna.

Kralj — Cibic

Breg — CGS 3:2 (2:0)

BREG: Mauri, Klabjan, Kuret, Žerjal, Krevatin, Grizoni, Kalin, Peroša, Brijan, Klun, Sarazin.

Strelec za Breg: Brijan (3).

Breg in CGS sta se spoprijela v nedeljo na dolinskem četverkotniku. CGS, ki je doslej zasedal višja mesta lestvice je stopil na igrišče v vlogi favorita, vendar so Brežani tokrat poslali na igrišče, poleg drugih, tudi Brijana, Kluna in Krevatina, ki običajno nastopajo s članstvo ekipo. Lahko trdimo, da je njihova prisotnost odločilno vplivala na izid srečanja, predvsem Brijanov, ki je dosegel vse tri zadetke »plavih«.

V prvem polčasu so Brežani dobesedno nadigrali nasprotnika in so kmalu dosegli dva gola (drugega iz 11-metrovke).

Po odmoru so se gostje opogumili in znižali razliko, vendar je Brijan še enkrat pretrpesel nasprotnikova vrata. Pred koncem so gostje dosegli še en zadetek, ki ga ni preprečil Bregove tretje zmage v tem prvenstvu.

Jolo

Libertas TS — Vesna 1:3 (1:2)

LIBERTAS TRST: Orsini, Bortolini, Perin, Basile, Canziani, Ciacci, Bratinic, Parovel, Gallitelli, Bencic, Stefanic.

VESNA: Eva I., Slatič, Švab, Sošić, Zucca I.I., Eva II., Guštin, Pipan, Košta, Zucca I., Russigian.

STRELCI: Russigian (2) in avtogol Basileja, Stefanic (1).

KOTI: 6:4. GLEDALCEV: 45.

Po lepi zmagi je Vesna dohitela Libertas iz Trsta na vrhu lestvice. V p.p. je bila Vesna zaradi neorganizirane igre v obrambi večkrat v težavah, vseeno pa so si »plavi« zaslužili zmago, predvsem po zaslugi odličnega Russigiana.

Najprej je povedel Libertas z 11-metrovke. Vesna je remizirala z Russigianom. V zadnjih minutah igre pa je branilec Libertasa Basile nehotno ukanil lastnega vratarja.

V d.p. se je igra, v glavnem, odvijala na sredini igrišča, kjer sta se odlikovala Sošić in Zucca I. Tretji gol za Krizane je dal Russigian. Naj omenimo še, da je bila tekma v drugem polčasu dokaj ostra.

Vesna tako trdno upa, da se bo uvrstila v finalni del prvenstva.

Pol. S. Sergio — Primorje 1:2 (0:1)

S. SERGIO: Cipressi, Marinelli, Panarella, Palestrieri, Pagnut, Maraspi, Miltodoti, Locar, Talino, Citta, Bartolini.

PRIMORJE: Adamci, Trobec, Terčič, Timesov, Kralj, Persi, Albi, Milič, Starec, Verša, Batič.

STRELCI: v 32. min. Batič, v 58. Starec, v 70. min. Miltodoti.

Proseško Primorje je ponovno prišlo do zmage, tokrat proti razmeroma šibki ekipi Polisportive ob Sv. Sergija. Tekma je bila vseskozi na nizki tehnični ravni in obe enajsterici sta zaigrali pomanjkljivo. Čeprav so si »rdeče-rumeni« priborili zmago, moramo reči, da bi bil remi morda pravičnejši, ker smo videli dve povsem enakovredni ekipi.

Prosečani so v prvem polčasu vodili z golom prednosti in so takoj ob začetku drugega polčasa podvojili po zaslugi Starca, vedno najmočnejšega v vrstah Primorja. Toda domačini se niso vdal v usodo in so se z vsemi silami podali v napad. Primorje se je dobro branilo do taktat, ko so domačini realizirali, nato pa je bila obramba »rdeče-rumenih« zelo šibka. S. Sergio je še ostreje napadal, a do izenačenja ni prišlo, predvsem ker so bili napadalc domačinov netočni in jim sreča ni bila naklonjena.

V MLADINSKEM PRVENSTVU

ZAČETNIKI

Fogliano — Mladost 0:2

FOGLIANO: Vidoni, R. Titze, Benin, Matiossi, Scazzai, Boscarol, Falzari, Vanon, Pizzolo, W. Titze, Celin.

MLADOST: Gergolet, Jarc, Devetak, Laković, Devetta, Černic, Lavrenčič, Gerin, Frandolič, Kobal in Kadeš.

SODNIK: Boschini iz Tržica.

STRELCA: v 4. min. d.p. Matiossi (avtogol), v 12. min. Lavrenčič.

S sobotno zmago proti prvemu na lestvici si je začetniška ekipa Mladosti priborila drugo mesto na lestvici. Srečanje se je v prvem polčasu odvijalo pretežno na sredini igrišča, tako da nista ekipi imeli večjih priložnosti za gol.

V drugem polčasu pa so Doberdobi ostreje pritisnili in že v 4. minuti prišli v vodstvo, ki so ga 8 minut kasneje podvojili z Lavrenčičem. Po tem голу je bila tekma v bistvu zapčeta, saj so kraški igralci še vedno pripravljali napadalne akcije.

Prihodno soboto se bo zaključil prvi del začetniškega prvenstva. Doberdobi bodo tokrat igrali proti Staranzanu, zadnjemu na lestvici. Ob tem velja omeniti, da so se varovanci trenerja Alda Ferletica zelo dobro izkazali, saj so doslej prejeli samo 6 golov, daji pa si jih 16, poleg tega zasedajo trenutno 2. mesto na lestvici.

F. G.

S. Vito — Primorje 3:1 (2:0)

S. VITO: Rolli, Marcossini, Costanzo, Maiani, Acquafresca, Rizzitelli, Minio, Sahiber, Buzotto, Ravicalo, Dito.

PRIMORJE: Metelko, S. Sedmak, Majovski, Rustja, Suc, K. Sedmak, Sterca, Luka, Bukavec, Ferfolja.

STRELCE za Primorje: v 35. min. Luka iz 11-metrovke.

Začetniki Primorja so ponovno podarili nasprotniku obe točki, tokrat močnejši ekipi S. Vito. Ne glede na rezultat tekme moramo omeniti, da so »rdeče-rumeni« tokrat zaigrali boljše kot v prejšnjih srečanjih. Bolje se je izkazala sredina igrišča. Napadalna vrsta je v zadnjih tekmah popolnoma razočarala. Primorje je v tej tekmi doseglo tudi zadetek.

H.

INTER SV. SERGIJ — Union 1:1

INTER SS: Girometta, Stibily, Bruni, Pecchiari, Vattovaz, Apolinio, Bravin, Marincich, Stefani, Ridolfo, Giovannianni 13, Angelelli 14, Lisi.

UNION: Brossi, Bernič, Zaza, G. Čepar, Tropea, Vidmar, Krevatin, Kornfeldt, Kaucič, M. Čepar, Galdo 13, Flora 14, Nafelli.

STRELCE za Union: v 12. min. d.p. Čepar M.

Nedeljska tekma med Unionom in Interjem iz Naselja sv. Sergija se končala z neodločenim rezultatom 1:1. V prvem polčasu je bila igra vseskozi uravnotežena in se je odvijala na sredini igrišča.

Bolj zanimiv je bil drugi del igre, saj smo videli kar tri zadetke, od katerih je enega sodnik razveljavil.

V drugem polčasu je bila igra boljša, čeprav podlonec niso pokazali igre, ki so jo zmorni. Prvi zadetek je dosegel G. Čepar, in sicer v 7. min. d.p. Po prostem strelu iz kota je prišlo do velike zmešnjave pred vrati domačinov, katero je uporabil kapetan Čepar, ki je neubranljivo streljal pod prečko, to da sodnik je gol razveljavil zaradi offsidea. Ponovno je prišel Union do zadetka, in sicer 8 min. kasneje z M. Čeparjem. Čepar je streljal neubranljivo in tokrat je bil gol. Vse je kazalo, da bodo »plavo-rumeni« ponovno povedli, toda niso imeli sreče. V 18. min. je Čepar G. za las zgrešil zadetek. Lep strel z glavo je šel tik pod prečko. Dve minuti kasneje je Inter remiziral s hitrim protinapadom. Ta je presenetil vse igralce Uniona, ki so bili (vsi) na polovici igrišča Interja. Strel je bil neubranljiv za Brossija.

Mauro.

NARAŠČAJNIKI

Pieris — Mladost 5:0 (1:0)

PIERIS: Danieli, Martin, Dreesi, Taro, Bardel, Ferrari, Porzio, Visintin, Viragolin, Buffon, Ceschia.

MLADOST: Peric, Laković, D. Gergolet, Frandolič, Oretti, F. Gergolet, Vižintin, E. Gergolet, Košič, Bagon.

STRELCI: v 23. min. Ceschia, v 49. min. Virgolin, v 53. min. Porzio, v 59. min. Ceschia ter v 73. min. Visintin.

SODNIK: Marani iz Tržica.

OPOMBE: v 73. min. je sodnik izključil Frandoliča.

Končni rezultat srečanja naraščajniškega prvenstva med Pierisom in Mladostjo vsekakor ne odraža prikazane igre na igrišču. Doberdobi so bili sicer tehnično manj pripravljeni od domačinov, kljub temu pa so v teku 90 minut pripravili nekaj zrelih priložnosti za gol.

Po prvem polčasu, ki je bil izredno izenačen, so Kraševci klonili v prvih minutah drugega dela igre, ko so domačini trikrat zatreli doberdobsko mrežo.

F. G.

Roianese — Kras 5:0 (3:0)

KRAS: Skupek (Kocjančič), Darko Škabar, Majcen, Legiša, Bertolino, Antonio Balzano, Trampuž, Klavdij Balzano, Purič (Kalc), Stule in Acca.

ROIANESE: Dotti, Poropat, Costi, Gnezda, Scucchi, Panizut, Berliava, Školc, Russo, Tominič, Fragiaco.

STRELCI: v 9. min. Poropat, 10. Russo, v 21. Fragiaco, v 31. Skole in v 50. min. Poropat iz enajstmetrovke.

SODNIK: Zega.

Na igrišču pri Padričah je Kras doživel še en hud poraz. Predzadnji na lestvici, Roianese, je nasul v mrežo kar 5 golov.

Pred nedeljsko tekmo smo pričakovali, da bodo naši dečki kaj več pokazali, saj so imeli pred seboj nasprotnika, ki ni med najboljšimi na lestvici. Sicer se je precej poznala odsotnost Okretiča, ki je pravi steber obrambe. Legiša je vlogo prostega branilca opravil dokaj slabo, medtem ko je bil Darko Škabar najboljši na igrišču. Skoraj vsi Krašovci so igrali preveč ležerno. Z večjo poizrtvalnostjo bi lahko preprečili najmanj tri zadetke. V eni sami minuti se je njihova mreža kar dvakrat zatresla, obakrat zaradi neodločnosti pred lastnimi vrati. Dva gola prednosti sta za Roianese pomnila že gotovo zmago, saj so slovenski nogometaši v nadaljevanju igrali še bolj neorganizirano. Imeli so nekaj zrelih priložnosti za gol, ki so jih tudi tokrat nerodno zapravili.

R. B.

INTER SV. SERGIJ — Union 1:1

INTER SS: Girometta, Stibily, Bruni, Pecchiari, Vattovaz, Apolinio, Bravin, Marincich, Stefani, Ridolfo, Giovannianni 13, Angelelli 14, Lisi.

UNION: Brossi, Bernič, Zaza, G. Čepar, Tropea, Vidmar, Krevatin, Kornfeldt, Kaucič, M. Čepar, Galdo 13, Flora 14, Nafelli.

STRELCE za Union: v 12. min. d.p. Čepar M.

Nedeljska tekma med Unionom in Interjem iz Naselja sv. Sergija se končala z neodločenim rezultatom 1:1. V prvem polčasu je bila igra vseskozi uravnotežena in se je odvijala na sredini igrišča.

Bolj zanimiv je bil drugi del igre, saj smo videli kar tri zadetke, od katerih je enega sodnik razveljavil.

V drugem polčasu je bila igra boljša, čeprav podlonec niso pokazali igre, ki so jo zmorni. Prvi zadetek je dosegel G. Čepar, in sicer v 7. min. d.p. Po prostem strelu iz kota je prišlo do velike zmešnjave pred vrati domačinov, katero je uporabil kapetan Čepar, ki je neubranljivo streljal pod prečko, to da sodnik je gol razveljavil zaradi offsidea. Ponovno je prišel Union do zadetka, in sicer 8 min. kasneje z M. Čeparjem. Čepar je streljal neubranljivo in tokrat je bil gol. Vse je kazalo, da bodo »plavo-rumeni« ponovno povedli, toda niso imeli sreče. V 18. min. je Čepar G. za las zgrešil zadetek. Lep strel z glavo je šel tik pod prečko. Dve minuti kasneje je Inter remiziral s hitrim protinapadom. Ta je presenetil vse igralce Uniona, ki so bili (vsi) na polovici igrišča Interja. Strel je bil neubranljiv za Brossija.

Mauro.

Maj v deželi Sovjetov ONKRAJ KAVKAZA 40.

Za izid tega pomembnega literarnega dela v slovensčini, dela, brez katerega si tudi danes ne moremo več misliti svetovne književnosti, mi je čisto slučajno povedal prevajalec Rustavelija, pesnik Tone Pavček tistega prvega maja, ko sem na letališču Brnik v Ljubljani čakal na odhod letala proti Leningradu. Pavček je namreč čakal svojo ženo, ki naj bi priletela iz Moskve, ko pa sem mu povedal, kam potujem jaz, pa mi je na kratko spregovoril o svojem prevodu in izidu knjige.

To dejstvo mi je dalo povod, da sem začel razmišljati o velikem gruzinskem pesniku, o katerem bi rad tukaj in na tem mestu povedal nekaj več.

Ze dejstvo, da nista natančno znana niti letnica rojstva niti smrti velikega pesnika, je po svoje zanimivo. Vendar pa lahko domnevamo, da se je pesnik rodil ob koncu šestdesetih ali v začetku sedemdesetih let dvanajstega stoletja. Glavni vir podatkov zanj je sam prolog k poemi, posvečen carici Tamari (1184-1213), v katerem s spoštovanjem opeva carico in njegovega moža Davida. To dejstvo nas opozarja, da pesnitev ni mogla biti napisana prej kot v osemdesetih letih dvanajstega stoletja in ne kasneje kot v prvem desetletju trinajstega stoletja. Vitez v tigrovi koži ni bilo prvo njegovo delo. Sam Rustaveli namreč priznava,

da nadaljuje z opevanjem carice, ki jo je bil slavil že prej. V prologu poeme se kar dvakrat omenja avtor poeme — Rustaveli, točneje Rustveli, kar pomeni gospodar rustavskega gradu ali »prišlec iz Rustave«. Pesnikovo ime Sota pa najdemo v ikonografskih in literarnih spomenikih z začetka trinajstega stoletja. Ugotovljeno je bilo, da je bil Rustaveli blagajnik (to je za pesnika vsekakor dokaj nenavadno) carice Tamare. 1960. leta je postalo znano, da je on restaviral in poslikal gruzinski samostan sv. Križa v Jeruzalemu. Na stebru tega samostana se je ohranil čudovit Rustavelijev portret v obliki posvetnega velmoža. V dokumentih samostana so odkrili tudi zapisek, ki omenja pesnika.

»Vitez v tigrovi koži« je pesnitev o ljubezni in prijateljstvu. Njena vsebina se dogaja na velikanskem zemljepisnem prostoru. In osebe pesnitve so predstavniki raznih narodov, med njimi tudi izmišljenih narodov. Dogodki potekajo dinamično, lahko, resnično. Poslušujoč se spretno maskiranja vsebine, je Rustaveli umetniško pravično upodobil raznoliko in zapleteno dejavnost Gruzije v dvanajstem stoletju in izpovedal svoje religiozno-filozofske in socialno-politične poglede. Ne glede na zapletenost vsebine je pesnitev kompozicijsko celota in mojstrsko pesniško delo, v katerem se v strogi simetričnosti ujemata dva temeljna ciklusu pripovedi — indijski in arabski ciklus. Med razvojem vsebinskega dogajanja Rustaveli globoko razkriva značaje junakov in njihov bogati notranji svet. Poglobljena psihološka karakteristika junakov in pronicljiva upodobitev notranjega bistva dogodkov, to so vsekakor poteze Rustavelijevega ustvarjalnega novatorstva. Ustvaril je celo galerijo živih, plastičnih podob poizrtvalnih borcev za zmago pravčnosti in sreče. Osebe poeme predstavljajo poslopštev, celo tipizirajo podob ljudi njegovega časa. Glavno junakinjo pesnitve, lepotico Nestan-Daredžan, modro, dobrotno in krotko, prevzema duh upornega protesta,

Spomenik šoti Rustaveliju v Tbilisiju

ko zve, da se bo morala nasilno poročiti. Pogumno prenaša jetnikovanje v Kadžetski trdnjavi, ki predstavlja simbol tiranije, praznoverja in teme. Boj treh viteзов — pobrati-

KOMISIJI POSLANSKE ZBORNICE DANES PRED IZBIRO

Splav: svobodna odločitev ženske ali obvezno privoljenje zdravnika?

Na dnevnem redu razprave najbolj sporna člena zakonskega osnutka - Komisijni predlog socialistov: ženska naj svobodno odloča o prekinitvi nosečnosti v mejah, ki jih določa zakon - Ustavno sodišče odloča o referendumu

RIM, 9. — Svobodna prekinitve nosečnosti, ali pa omejeno število primerov, v katerih ženska lahko splavi in še to z izrecnim dovoljenjem zdravnika? Komisiji za zdravstvo in pravosodje poslanske zbornice se bosta jutri lotili teh kočljivih vprašanj, ki jih zakonski osnutek o splavu obravnava v členih 2 in 5. Gre za osnovni vprašanje: nove zakonodaje, ki sta že dali povod za zelo ostre polemike in zaradi katerih je socialistični poslanec Fortuna zagrozil z odstopom iz parlamenta. Za zasedanje prejšnjega tedna, ko sta komisiji odobrili prvi člen zakona, ki določa, da splav ni kaznivno dejanje, se je ob drugem členu zakona razveljavila zelo ostro razprava.

Zakonski osnutek, ki ga je izdelal ožji odbor omenjenih komisij predvideva namreč možnost prekinitve nosečnosti v omejenem številu primerov (posilstvo, incest, nevarnost za zdravje matere ali nevarnost po-habitenosti novorojenčka), poleg tega pa v členu 5 zahteva, da mora ženska, ki namerava splaviti, predložiti izrecno dovoljenje zdravnika, ki bi moral odgovoriti na njeno prošnjo v roku osmih dni. Proti temu členu so nastopile z izredno ostrino vse manjše laične stranke, ki zahtevajo, naj bo člen povsem preobrnjen in naj bo ženski za-jamčena svobodna odločitev, ko gre za prekinitve nosečnosti. Socialisti so med drugim tudi pripravili še drugo formulo tega člena, ki jo bodo predložili na jutrišnji seji kot popravek k členu 5. V svojem izjavljanju PSI uvodoma ugotavlja, da je zakonski osnutek odzega od-bora že sprejel dve temeljni zahte-va: socialisti in sicer naj bo splav brezplačen in v javnih bolnišnicah, brez načela o svobodni odločitvi ženske pa bi bil zakon hrom in ne bi odpravil skrivnega splava, ki zahteva vsako leto na desetine ženskih življenj. Prav zaradi tega so socialisti menili, naj ženska, ki hoče splaviti, sama odloča o tem, seveda v mejah, ki jih določa za-kon. Naloga zdravnika bi se v tem primeru omejevala le na zdravstveno plat vprašanja in na običajne preglede, ki jih zahteva vsak kirurški poseg.

Stališča, ki so jih zavzele stranke do tega vprašanja, se so zelo oddaljena, kaže pa vsekakor, da so danes vsi bolj pripravljeni na kompromis kot pa pred enim tednom. Tu gre predvsem za komuni-stično, ki so se do pred nedavnim skorajda krčevito branili osnutek odzega odbora in se bili pripravljali sprejeti le popravke, za katere bi se izrekle vse stranke ustavnega loka. Pred nekaj dnevi pa je sena-tor Buffalini, član tajništva KPI in eden najhujših Berlinguerjevih so-delavcev, izjavil, da je pripravljeno priznati ženski največjo možno svobodo, ne pa uzakoniti svobodnega splava, poslanec Ugo Spagnoli pa mu je prilegil z ugotovitvijo, da

zelo jasno stališče, ki bi ga lahko sintetizirali takole: splav da, ven-dar v omejenem številu primerov. Ni skrivnost namreč, da bi ustavno sodišče razveljavilo kot neustaven zakon, ki bi dovolil svobodno splav brez omejitev.

Vprašanje je seveda, če je danes takšna kompromisna rešitev možna (to bo delno pokazala že jutrišnja razprava v komisijah), dejstvo pa je vsekakor, da je sedaj možnost frontalnega spopada manjša. Zaradi tega je manjša tudi možnost obstrežni-cističnih stališč, ki bi jo zavlada-vanjem privedla do enega samega rezultata: ljudskega referenduma o prekinitvi nosečnosti.

O tem vprašanju bo na svoji ju-trišnji seji razpravljalo tudi ustav-no sodišče, ki bo moralo preveriti, če je zahteva ujemna ali ne. Res-ničnostna ali ne, formalnost, saj ustanovni zakon izključuje mož-nost referenduma le v primeru za-konov, ki zadevajo davke, proračun, amnestijo in ratifikacijo mednarod-nih pogodb. Sodišče mora objaviti svoj sklep do 10. februarja, na kar bo moral predsednik republike raz-pisati referendum s posebnim odlo-kom za neko nedeljo med 15. apri-lom in 15. junijem. Če izvezemo primer predčasnih političnih volitev,

ki bi pomenile tudi predčasen za-ključek sedanjih mandatne dobe par-lamenta, bi v tem primeru referen-dum preprečili le s korenito preos-novo norm fašističnega zakonika Rocco, ki sedaj urejujejo splav po načelu obrambe rase, se pravi z o-dobritvijo novega in sodobnega za-kona, ki naj nadomesti sedanje sra-motne norme.

Včeraj je florentinski preiskovalni sodnik dr. Spremolla zaključil pre-iskavo o kliniki za prekinitve no-sečnosti, ki jo je vodilo središče za kontracepcijo in splav CISA skupno z radikalno stranko. V svoji razsod-bi je dr. Spremolla formalno obto-žil združenja v zločinske namene in sodelovanja pri splavu v obreme-nitih okoliščinah 36 ljudi, med ka-terimi radikalne voditelje Marca Pala, Gianfranca Spadaccia in A-delfo Facio, ter ginekologa Giorgio Concianija in predal akte sodišču v nadaljnji postopek. Sodiščnik je na-dalje opustil 40 oseb, med katerimi pisateljico Gabriella Parca, ki so bile vpletene v zadevo. Hkrati je dr. Spremolla zavrnil vlogo obtožbe-cev, da je, sedanjim zakon neustaven kot tudi je zavrnil njihovo izjavo, da so ravnali po svojih načelih gle-dajoč na prekršek »zdruevanje v zločins-ke namene«.

Požar je nastal in se potem raz-besnel okoli 1.30 zjutraj. Armenski očetje so opazili zublje ter so takoj poklicali na pomoč beneske gasilce. Ti so prihiteli na otok, ki meri o-koli 30 tisoč kv. metrov, z vsemi štirimi razpoložljivimi vodnimi eki-pami. Kljub zavzetemu delu pa se jim je posrečilo zadušiti požar šele po treh urah. Ko so prišli na kraj požara, so plameni že zajeli vsa na-tranjost poslopja. Po trdem delu se jim je posrečilo, da so ga omejili ter preprečili da bi se razširil na cerkev in na druge dvorane: spo-meniškega poslopja, kjer hranijo o-gromen umetniški zaklad, freske, starinske knjige, dragocene kodexe, duhovniška oblačila ter razne druge predmete. Plameni so razbesneli tudi zato, ker so stropi iz lesa. Požar je uničil že omenjene prostore v dolžini 35 metrov. Stropi in po-dovi so bili povsod uničeni.

Otočič San Lazzaro, kjer je zgra-jen armenski samostan je bil več stoletij lazaret mesta dožev. Pred-stavlja pa enega od najpomembnej-ših središč reda očetov mehtaristov. Gre za armenski red, ki je povezen s katoliško cerkvijo in ki predstavlja enega od najbolj pomembnih sre-dišč armenske diaspore v svetu. Be-neška republika »Seremissima« je po-darila »otok« katoliškemu armenske-mu opatu Mehitarju, ki se je rešil otomanskega preganjanja. Leta 1717 je opat Mehitar ustanovil skupnost, ki se je pozneje zelo razvila ter po-stala s časom veliko kulturno sre-dišče vseh Armencev. Na otoku San Lazzaro so ustanovili muzej, delujejo pa tudi noviciati za menihe, pina-ko-teka, tiskarna, ki razpolaga z ar-menskimi in cirilskimi črkami ter akademija. Knjižnica na otoku San Lazzaro šteje 30 tisoč knjig in dva tisoč rokopisov.

V skupnosti otoka San Lazzaro živi 20 očetov mehtaristov ter 25 seme-nišnikov. Skupnost predstavlja po-membno središče družbene in kultur-ne dejavnosti Armencev v svetu. Vseh Armencev je danes okoli 7 milijonov,

od katerih trije milijoni živijo v Sov-jetski zvezi, pol milijona v Turčiji, drugi pa so raztreseni po svetu. Mehitaristična skupnost ima zelo žive stike tudi s cerkveno skupnostjo v Sovjetski zvezi. Pred nekimi leti je sekretar KP Armenije (SZ) obiskal otok San Lazzaro ter se zadržal dalj časa v prisrčnem pogovoru z gene-ralnim opatom Paolom.

Kaj vse je požar uničil, se še ne ve. Gotovo je, da so zublji uničili fresko, ki jo je v 18. stoletju iz-delal Zugno, eden od Tiepolovih u-čencev. Sledijo potem še rezna dela Cherubinija in tako dalje. V knjiž-nici je zgorelo kakih tisoč starih armenskih knjig, ki so bile tiskane v prvi dobi tiskarske umetnosti. Prav tako je zgorelo kakih 30 izdaj evangelijev iz prejšnjega stoletja ter še večje število raznih drugih zelo redkih in starinskih knjig. Vendar pa se je menihom posrečilo, da rešijo iz plamenov egiptosko mumijo, ki je stara več kot 3500 let.

Že pred leti so očetje mehtaristi predložili beneski občinski upravi na-črt za sodobnejše ureditev nekaterih prostorov, toda nikoli niso prejeli od-govora na svojo zahtevo. Danes se je žal zgodilo to, česar niso pričako-vali.

Požar je nastal in se potem raz-besnel okoli 1.30 zjutraj. Armenski očetje so opazili zublje ter so takoj poklicali na pomoč beneske gasilce. Ti so prihiteli na otok, ki meri o-koli 30 tisoč kv. metrov, z vsemi štirimi razpoložljivimi vodnimi eki-pami. Kljub zavzetemu delu pa se jim je posrečilo zadušiti požar šele po treh urah. Ko so prišli na kraj požara, so plameni že zajeli vsa na-tranjost poslopja. Po trdem delu se jim je posrečilo, da so ga omejili ter preprečili da bi se razširil na cerkev in na druge dvorane: spo-meniškega poslopja, kjer hranijo o-gromen umetniški zaklad, freske, starinske knjige, dragocene kodexe, duhovniška oblačila ter razne druge predmete. Plameni so razbesneli tudi zato, ker so stropi iz lesa. Požar je uničil že omenjene prostore v dolžini 35 metrov. Stropi in po-dovi so bili povsod uničeni.

Otočič San Lazzaro, kjer je zgra-jen armenski samostan je bil več stoletij lazaret mesta dožev. Pred-stavlja pa enega od najpomembnej-ših središč reda očetov mehtaristov. Gre za armenski red, ki je povezen s katoliško cerkvijo in ki predstavlja enega od najbolj pomembnih sre-dišč armenske diaspore v svetu. Be-neška republika »Seremissima« je po-darila »otok« katoliškemu armenske-mu opatu Mehitarju, ki se je rešil otomanskega preganjanja. Leta 1717 je opat Mehitar ustanovil skupnost, ki se je pozneje zelo razvila ter po-stala s časom veliko kulturno sre-dišče vseh Armencev. Na otoku San Lazzaro so ustanovili muzej, delujejo pa tudi noviciati za menihe, pina-ko-teka, tiskarna, ki razpolaga z ar-menskimi in cirilskimi črkami ter akademija. Knjižnica na otoku San Lazzaro šteje 30 tisoč knjig in dva tisoč rokopisov.

V skupnosti otoka San Lazzaro živi 20 očetov mehtaristov ter 25 seme-nišnikov. Skupnost predstavlja po-membno središče družbene in kultur-ne dejavnosti Armencev v svetu. Vseh Armencev je danes okoli 7 milijonov,

NA OTOKU SV. LAZARJA ARMENCEV V BENETKAH

Plameni upepelili dragocene spomenike

Domnevna škoda več milijard lir - Požar je uničil vsaj 2000 starih knjig in rokopisov

BENETKE, 9. — Silovit požar, ki se je davi nekaj po 1. uri razplam-tel na otoku »San Lazzaro degli armeni« (Sveti Lazarj Armencev) med Benetkami in Lidom je popol-noma uničil zakristijo, bližnjo ka-pelo ter eno dvorano v višjem nad-stropju otoka San Lazzaro. Zakri-stija, kapela in dvorana spadajo v zelo zapleten skup poslopj, kjer se nahajajo med drugim armenska cerkev s samostanom, muzejske dvorane ter razna druga poslopja, kjer živijo očetje armenske skupno-sti. V eni dvorani, ki jih je ogenj uničil, so hranili stare spise iz 12., 13. in 14. stoletja in poleg njih tudi duhovniška oblačila in druge pred-mete, katerih vrednost je ogromna. Pravijo, da znaša škoda nekaj mili-jard lir.

Požar je nastal in se potem raz-besnel okoli 1.30 zjutraj. Armenski očetje so opazili zublje ter so takoj poklicali na pomoč beneske gasilce. Ti so prihiteli na otok, ki meri o-koli 30 tisoč kv. metrov, z vsemi štirimi razpoložljivimi vodnimi eki-pami. Kljub zavzetemu delu pa se jim je posrečilo zadušiti požar šele po treh urah. Ko so prišli na kraj požara, so plameni že zajeli vsa na-tranjost poslopja. Po trdem delu se jim je posrečilo, da so ga omejili ter preprečili da bi se razširil na cerkev in na druge dvorane: spo-meniškega poslopja, kjer hranijo o-gromen umetniški zaklad, freske, starinske knjige, dragocene kodexe, duhovniška oblačila ter razne druge predmete. Plameni so razbesneli tudi zato, ker so stropi iz lesa. Požar je uničil že omenjene prostore v dolžini 35 metrov. Stropi in po-dovi so bili povsod uničeni.

Otočič San Lazzaro, kjer je zgra-jen armenski samostan je bil več stoletij lazaret mesta dožev. Pred-stavlja pa enega od najpomembnej-ših središč reda očetov mehtaristov. Gre za armenski red, ki je povezen s katoliško cerkvijo in ki predstavlja enega od najbolj pomembnih sre-dišč armenske diaspore v svetu. Be-neška republika »Seremissima« je po-darila »otok« katoliškemu armenske-mu opatu Mehitarju, ki se je rešil otomanskega preganjanja. Leta 1717 je opat Mehitar ustanovil skupnost, ki se je pozneje zelo razvila ter po-stala s časom veliko kulturno sre-dišče vseh Armencev. Na otoku San Lazzaro so ustanovili muzej, delujejo pa tudi noviciati za menihe, pina-ko-teka, tiskarna, ki razpolaga z ar-menskimi in cirilskimi črkami ter akademija. Knjižnica na otoku San Lazzaro šteje 30 tisoč knjig in dva tisoč rokopisov.

V skupnosti otoka San Lazzaro živi 20 očetov mehtaristov ter 25 seme-nišnikov. Skupnost predstavlja po-membno središče družbene in kultur-ne dejavnosti Armencev v svetu. Vseh Armencev je danes okoli 7 milijonov,

od katerih trije milijoni živijo v Sov-jetski zvezi, pol milijona v Turčiji, drugi pa so raztreseni po svetu. Mehitaristična skupnost ima zelo žive stike tudi s cerkveno skupnostjo v Sovjetski zvezi. Pred nekimi leti je sekretar KP Armenije (SZ) obiskal otok San Lazzaro ter se zadržal dalj časa v prisrčnem pogovoru z gene-ralnim opatom Paolom.

Kaj vse je požar uničil, se še ne ve. Gotovo je, da so zublji uničili fresko, ki jo je v 18. stoletju iz-delal Zugno, eden od Tiepolovih u-čencev. Sledijo potem še rezna dela Cherubinija in tako dalje. V knjiž-nici je zgorelo kakih tisoč starih armenskih knjig, ki so bile tiskane v prvi dobi tiskarske umetnosti. Prav tako je zgorelo kakih 30 izdaj evangelijev iz prejšnjega stoletja ter še večje število raznih drugih zelo redkih in starinskih knjig. Vendar pa se je menihom posrečilo, da rešijo iz plamenov egiptosko mumijo, ki je stara več kot 3500 let.

Že pred leti so očetje mehtaristi predložili beneski občinski upravi na-črt za sodobnejše ureditev nekaterih prostorov, toda nikoli niso prejeli od-govora na svojo zahtevo. Danes se je žal zgodilo to, česar niso pričako-vali.

Požar je nastal in se potem raz-besnel okoli 1.30 zjutraj. Armenski očetje so opazili zublje ter so takoj poklicali na pomoč beneske gasilce. Ti so prihiteli na otok, ki meri o-koli 30 tisoč kv. metrov, z vsemi štirimi razpoložljivimi vodnimi eki-pami. Kljub zavzetemu delu pa se jim je posrečilo zadušiti požar šele po treh urah. Ko so prišli na kraj požara, so plameni že zajeli vsa na-tranjost poslopja. Po trdem delu se jim je posrečilo, da so ga omejili ter preprečili da bi se razširil na cerkev in na druge dvorane: spo-meniškega poslopja, kjer hranijo o-gromen umetniški zaklad, freske, starinske knjige, dragocene kodexe, duhovniška oblačila ter razne druge predmete. Plameni so razbesneli tudi zato, ker so stropi iz lesa. Požar je uničil že omenjene prostore v dolžini 35 metrov. Stropi in po-dovi so bili povsod uničeni.

Otočič San Lazzaro, kjer je zgra-jen armenski samostan je bil več stoletij lazaret mesta dožev. Pred-stavlja pa enega od najpomembnej-ših središč reda očetov mehtaristov. Gre za armenski red, ki je povezen s katoliško cerkvijo in ki predstavlja enega od najbolj pomembnih sre-dišč armenske diaspore v svetu. Be-neška republika »Seremissima« je po-darila »otok« katoliškemu armenske-mu opatu Mehitarju, ki se je rešil otomanskega preganjanja. Leta 1717 je opat Mehitar ustanovil skupnost, ki se je pozneje zelo razvila ter po-stala s časom veliko kulturno sre-dišče vseh Armencev. Na otoku San Lazzaro so ustanovili muzej, delujejo pa tudi noviciati za menihe, pina-ko-teka, tiskarna, ki razpolaga z ar-menskimi in cirilskimi črkami ter akademija. Knjižnica na otoku San Lazzaro šteje 30 tisoč knjig in dva tisoč rokopisov.

V skupnosti otoka San Lazzaro živi 20 očetov mehtaristov ter 25 seme-nišnikov. Skupnost predstavlja po-membno središče družbene in kultur-ne dejavnosti Armencev v svetu. Vseh Armencev je danes okoli 7 milijonov,

od katerih trije milijoni živijo v Sov-jetski zvezi, pol milijona v Turčiji, drugi pa so raztreseni po svetu. Mehitaristična skupnost ima zelo žive stike tudi s cerkveno skupnostjo v Sovjetski zvezi. Pred nekimi leti je sekretar KP Armenije (SZ) obiskal otok San Lazzaro ter se zadržal dalj časa v prisrčnem pogovoru z gene-ralnim opatom Paolom.

Kaj vse je požar uničil, se še ne ve. Gotovo je, da so zublji uničili fresko, ki jo je v 18. stoletju iz-delal Zugno, eden od Tiepolovih u-čencev. Sledijo potem še rezna dela Cherubinija in tako dalje. V knjiž-nici je zgorelo kakih tisoč starih armenskih knjig, ki so bile tiskane v prvi dobi tiskarske umetnosti. Prav tako je zgorelo kakih 30 izdaj evangelijev iz prejšnjega stoletja ter še večje število raznih drugih zelo redkih in starinskih knjig. Vendar pa se je menihom posrečilo, da rešijo iz plamenov egiptosko mumijo, ki je stara več kot 3500 let.

Že pred leti so očetje mehtaristi predložili beneski občinski upravi na-črt za sodobnejše ureditev nekaterih prostorov, toda nikoli niso prejeli od-govora na svojo zahtevo. Danes se je žal zgodilo to, česar niso pričako-vali.

Požar je nastal in se potem raz-besnel okoli 1.30 zjutraj. Armenski očetje so opazili zublje ter so takoj poklicali na pomoč beneske gasilce. Ti so prihiteli na otok, ki meri o-koli 30 tisoč kv. metrov, z vsemi štirimi razpoložljivimi vodnimi eki-pami. Kljub zavzetemu delu pa se jim je posrečilo zadušiti požar šele po treh urah. Ko so prišli na kraj požara, so plameni že zajeli vsa na-tranjost poslopja. Po trdem delu se jim je posrečilo, da so ga omejili ter preprečili da bi se razširil na cerkev in na druge dvorane: spo-meniškega poslopja, kjer hranijo o-gromen umetniški zaklad, freske, starinske knjige, dragocene kodexe, duhovniška oblačila ter razne druge predmete. Plameni so razbesneli tudi zato, ker so stropi iz lesa. Požar je uničil že omenjene prostore v dolžini 35 metrov. Stropi in po-dovi so bili povsod uničeni.

Otočič San Lazzaro, kjer je zgra-jen armenski samostan je bil več stoletij lazaret mesta dožev. Pred-stavlja pa enega od najpomembnej-ših središč reda očetov mehtaristov. Gre za armenski red, ki je povezen s katoliško cerkvijo in ki predstavlja enega od najbolj pomembnih sre-dišč armenske diaspore v svetu. Be-neška republika »Seremissima« je po-darila »otok« katoliškemu armenske-mu opatu Mehitarju, ki se je rešil otomanskega preganjanja. Leta 1717 je opat Mehitar ustanovil skupnost, ki se je pozneje zelo razvila ter po-stala s časom veliko kulturno sre-dišče vseh Armencev. Na otoku San Lazzaro so ustanovili muzej, delujejo pa tudi noviciati za menihe, pina-ko-teka, tiskarna, ki razpolaga z ar-menskimi in cirilskimi črkami ter akademija. Knjižnica na otoku San Lazzaro šteje 30 tisoč knjig in dva tisoč rokopisov.

V skupnosti otoka San Lazzaro živi 20 očetov mehtaristov ter 25 seme-nišnikov. Skupnost predstavlja po-membno središče družbene in kultur-ne dejavnosti Armencev v svetu. Vseh Armencev je danes okoli 7 milijonov,

od katerih trije milijoni živijo v Sov-jetski zvezi, pol milijona v Turčiji, drugi pa so raztreseni po svetu. Mehitaristična skupnost ima zelo žive stike tudi s cerkveno skupnostjo v Sovjetski zvezi. Pred nekimi leti je sekretar KP Armenije (SZ) obiskal otok San Lazzaro ter se zadržal dalj časa v prisrčnem pogovoru z gene-ralnim opatom Paolom.

Kaj vse je požar uničil, se še ne ve. Gotovo je, da so zublji uničili fresko, ki jo je v 18. stoletju iz-delal Zugno, eden od Tiepolovih u-čencev. Sledijo potem še rezna dela Cherubinija in tako dalje. V knjiž-nici je zgorelo kakih tisoč starih armenskih knjig, ki so bile tiskane v prvi dobi tiskarske umetnosti. Prav tako je zgorelo kakih 30 izdaj evangelijev iz prejšnjega stoletja ter še večje število raznih drugih zelo redkih in starinskih knjig. Vendar pa se je menihom posrečilo, da rešijo iz plamenov egiptosko mumijo, ki je stara več kot 3500 let.

Že pred leti so očetje mehtaristi predložili beneski občinski upravi na-črt za sodobnejše ureditev nekaterih prostorov, toda nikoli niso prejeli od-govora na svojo zahtevo. Danes se je žal zgodilo to, česar niso pričako-vali.

Požar je nastal in se potem raz-besnel okoli 1.30 zjutraj. Armenski očetje so opazili zublje ter so takoj poklicali na pomoč beneske gasilce. Ti so prihiteli na otok, ki meri o-koli 30 tisoč kv. metrov, z vsemi štirimi razpoložljivimi vodnimi eki-pami. Kljub zavzetemu delu pa se jim je posrečilo zadušiti požar šele po treh urah. Ko so prišli na kraj požara, so plameni že zajeli vsa na-tranjost poslopja. Po trdem delu se jim je posrečilo, da so ga omejili ter preprečili da bi se razširil na cerkev in na druge dvorane: spo-meniškega poslopja, kjer hranijo o-gromen umetniški zaklad, freske, starinske knjige, dragocene kodexe, duhovniška oblačila ter razne druge predmete. Plameni so razbesneli tudi zato, ker so stropi iz lesa. Požar je uničil že omenjene prostore v dolžini 35 metrov. Stropi in po-dovi so bili povsod uničeni.

Otočič San Lazzaro, kjer je zgra-jen armenski samostan je bil več stoletij lazaret mesta dožev. Pred-stavlja pa enega od najpomembnej-ših središč reda očetov mehtaristov. Gre za armenski red, ki je povezen s katoliško cerkvijo in ki predstavlja enega od najbolj pomembnih sre-dišč armenske diaspore v svetu. Be-neška republika »Seremissima« je po-darila »otok« katoliškemu armenske-mu opatu Mehitarju, ki se je rešil otomanskega preganjanja. Leta 1717 je opat Mehitar ustanovil skupnost, ki se je pozneje zelo razvila ter po-stala s časom veliko kulturno sre-dišče vseh Armencev. Na otoku San Lazzaro so ustanovili muzej, delujejo pa tudi noviciati za menihe, pina-ko-teka, tiskarna, ki razpolaga z ar-menskimi in cirilskimi črkami ter akademija. Knjižnica na otoku San Lazzaro šteje 30 tisoč knjig in dva tisoč rokopisov.

V skupnosti otoka San Lazzaro živi 20 očetov mehtaristov ter 25 seme-nišnikov. Skupnost predstavlja po-membno središče družbene in kultur-ne dejavnosti Armencev v svetu. Vseh Armencev je danes okoli 7 milijonov,

PO IZJAVI ZUNANJEGA MINISTRA PORTUGALSKE MELO ANTUNESA

KPP še vedno nujna komponenta socialistične preobrazbe države

Portugalski zunanji minister Antunes med tiskovno konferenco.

(Telefoto ANSA - UPI)

PETDNEVNO SREČANJE ZA PREOBRAZBO KMETIJSTVA V ITALIJI

Na bolonjskem kongresu »Alleanze« tudi predstavnik tržaških kmetov

V delovnem predsedstvu kongresa predstavnik pokrajinske bolniške blagajne in Kmečke zveze Evgen Kalc in Lucijan Volk

(Po telefonu)

BOLOGNA, 9. — V veliki dvorani kongresne palače v Bologni se je danes začel V. vsedržavni kongres napredne kmečke organizacije »Alleanza nazionale dei contadini«, ki sodeluje z njeno 26 letnico obstoja.

Dnevni red, kateremu bo 1.300 de-LEGATOV iz vse države, med katerimi so tudi predstavniki Kmečke zveze iz Trsta, posvetilo petdnevno delo, se glasi: »Novo kmetijstvo v novi druž-bi: splošen spoznajni in raziskovalni kongres.«

V kongresu bodo sodelovali predstavniki kmetijskih združenj, ki so v Italiji najpomembnejši v zvezi s tržarstvom in re-krucijskimi dejavnostmi, ki so za-čele delovati že popoldne in bodo zaključile jutri svoje delo.

Kongres se bo nadaljeval nato v plenarni zasedbi še v četrtek in pe-tek, ko jim bo prinesel svoj pozdrav minister za kmetijstvo in bodo de-legati izglasovali zaključni dokument in izvolili novo vodstvo.

V soboto bodo italijanski kmetje proslavili dvajsetletnico ustanovitve te organizacije in nagradili ustavne člane in zaslužne voditelje »Alleanze«.

L. V.

Nesrečen je bil najstarejši sin revnega kmeta in se je zapostil pred slabim mesecem, da bi pomagal dru-žini. O smrtni nesreči sta v teču dve preiskavi: prvo je odredilo nadzor-ništvo za delo, drugo pa, ki jo vo-dijo karabinjerji, pretor v Terrasi-nju.

predsednik Marinac naglasil, da pred-stavlja najnovejši sporazum med I-talijo in Jugoslavijo bistven korak na poti utrjevanja miru in sodele-žanja v duhu helsinkijske konference. Važen element v okviru vsestranskega sodelovanja med Italijo in Ju-goslavijo predstavljata zlasti obe manjšini: z novo republiško usta-vo in z občinskimi statuti je Slove-nija še posebej utrdila pravice ju-goslovanskih državljanov italijanske narodnosti, ki živijo na njenem o-zemlju, je dejal predsednik Marinac in izrazil prepričanje, da bosta tu-di Italija oziroma Furlanija-Juljska krajina povzeli vse potrebne ukre-pe, da se celotni slovenski narod-ni skupnosti v Italiji zagotovijo najširša možna zaščita, dejanski status enakopravnosti in nemoten razvoj.

V odgovoru na zdravico predse-dnika Marinca je odv. Comelli dejal, da si deželna Furlanija-Juljska kra-jina že od svojega nastanka priza-deva, da bi vzpostavila nove in tes-njeje odnose s sosednimi področji. S Slovenijo je bil prvi stik v tej smeri vzpostavljen že leta 1965 z o-biskom tedanjega predsednika de-želnega odbora Berzantija v Ljub-ljani. Poznejši razvoj dogodkov je pokazal, da se pobudniki sodeleova-nja niso motili glede možnosti vz-postavljanja čedalje tesnejših stikov med dvema deželama z različno po-litično in gospodarsko ureditvijo. Z najnovejšim sporazumom sta naša državi premostili še zadnje ne-lemente medsebojnega nezaupanja, ostanek nesrečne fašistične vojne, in zagotovili našima narodoma novo bodočnost. V tak okvir spada tudi obveznost, ki sta jo sprejeli obe dr-žavi in ki jo bodo v mejah svojih juridičnih ureditev osvojile tudi za-interesirane dežele, o priznanju tak-šne zaščite prizadevata manjšina-ma, da bosta slednji lahko nemo-teno opravljali svojo vlogo vospo-sevalca omike in sodelovanja.

Popoldne so si člani deželnega od-poslanstva ogledali muzej ljudske revolucije, zvečer pa so v operi SNG prisostvovali uprizoritvi Smetanove »Prodanе neveste«. Jutri bo na vrsti skupen ogled tovarne »Iskra« - te-le-komunikacij v Kranju in tovarne gospodinske opreme »Gorenje« v Velenju, kjer bodo člani deželne vlade sestali s predstavniki skup-sčine občine Velenje. Popoldne so bo odposlanstvo vrnilo v Ljubljano, kjer bo predsednik Comelli sprejel predstavnike italijanske narodnosti skupnosti v SR Sloveniji. Kakor že omenjeno, bodo v četrtek zasedale delovne skupine, nakar se bo obisk deželnega odposlanstva v Sloveniji zaključil s končnim razgovorom obeh delegacij in s sprejemom v vili »Podrožnik«.

Na kongresu se bo nadaljeval nato v plenarni zasedbi še v četrtek in pe-tek, ko jim bo prinesel svoj pozdrav minister za kmetijstvo in bodo de-legati izglasovali zaključni dokument in izvolili novo vodstvo.

V soboto bodo italijanski kmetje proslavili dvajsetletnico ustanovitve te organizacije in nagradili ustavne člane in zaslužne voditelje »Alleanze«.

L. V.

V odgovoru na zdravico predse-dnika Marinca je odv. Comelli dejal, da si deželna Furlanija-Juljska kra-jina že od svojega nastanka priza-deva, da bi vzpostavila nove in tes-njeje odnose s sosednimi področji. S Slovenijo je bil prvi stik v tej smeri vzpostavljen že leta 1965 z o-biskom tedanjega predsednika de-želnega odbora Berzantija v Ljub-ljani. Poznejši razvoj dogodkov je pokazal, da se pobudniki sodeleova-nja niso motili glede možnosti vz-postavljanja čedalje tesnejših stikov med dvema deželama z različno po-litično in gospodarsko ureditvijo. Z najnovejšim sporazumom sta naša državi premostili še zadnje ne-lemente medsebojnega nezaupanja, ostanek nesrečne fašistične vojne, in zagotovili našima narodoma novo bodočnost. V tak okvir spada tudi obveznost, ki sta jo sprejeli obe dr-žavi in ki jo bodo v mejah svojih juridičnih ureditev osvojile tudi za-interesirane dežele, o priznanju tak-šne zaščite prizadevata manjšina-ma, da bosta slednji lahko nemo-teno opravljali svojo vlogo vospo-sevalca omike in sodelovanja.